

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Fasterkærvej 1, 6900 Skjern
8. juli 2016

Returadresse
Land og Vand, Landbrug
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommune

Sagsbehandler
Berith Bressendorff
Direkte telefon
9974 1781
E-post
Berith.bressendorff@rksk.dk

Dato
8. juli 2016
Sagsnummer
15-035792

[Redacted]
Egerisvej 13
6900 Skjern

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Fasterkærvej 1
6900 Skjern

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:

Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Svinebrug
11v m.fl., Den østlige Del, Faster
Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af
lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune
DJ

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	[REDACTED] Egerisvej 13 6900 Skjern	
Bedriftens adresse	Fasterkærvej 1 6900Skjern	
Bedriftens miljøkonsulent	Heidi Birch Wentzlau Svinerådgivningen Birk Centerpark 24 7400 Herning Fastnet telefon: 70 15 12 00 Mobil: 30 70 40 57 E-mail: hbw@sraad.dk	
Bedriftens matrikelnumre	11v	Den østlige Del, Faster
	11ap	Den østlige Del, Faster
	11ao	Den østlige Del, Faster
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune	
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	61460713 / 1002134994 / 96915	
Ejendomsnummer	7600026912	
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	
Ansøgning nr.	Skema nr. 77916, version 5, downloadet den 7/3 – 2016 Fiktiv skema nr. 81282, version 2, downloadet 7/3-2016 Fiktiv skema nr. 88015, version 1, downloadet 2/5-2016 Fiktiv skema nr. 88016, version 1, downloadet 2/5-2016	

Oplysninger om husdyrbruget:

	Nudrift		Ansøgt	
Dyrehold	Antal	DE	Antal	DE
Slagtesvin (30-107kg)	5145	133,91		
Slagtesvin (30 -110kg)			7700	210,66
I alt		133,91		210,66
Arealer		Ha		Ha
Ejet - udbringningsareal		-		129,75
Forpagtet areal		-		67,90
Aftaleareal		-		
Udbringningsareal i alt		-		197,5
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m ³	Areal (m ²)	Kapacitet m ³	Areal (m ²)
Eksisterende Stald 250 stipl. (1)		Ca. 328		Ca. 328
Eksisterende Stald 300 stipl. (2)		Ca. 330		Ca. 330
Eksisterende Stald 250 stipl. (3)		Ca. 260		Ca. 260
Eksisterende Stald 720 stipl. (4)		Ca. 656		Ca. 656
Eksisterende gyllebeholder	1680		1680	
Eksisterende lade		Ca. 224		-
Ny stald i eksisterende bygning*(5)		-		Ca. 224
I alt		Ca. 1798		Ca. 1798

*Eksisterende Halmlade beliggende i tilknytning til de eksisterende bygninger ombygges til ny stald.

Tabellen på næste side er en oversigt over antallet af dyreenheder til udbringning på ejede/forpagtede, samt aftalearealer.

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:

	Fasterkærvej 1	Antal DE
Producerede gødning	Fasterkærvej 1	210,66
Producerede gødning (andre ejendomme, samme bedrift)	Ånumvej 145* CHR: 53449	216,70
	Egerisvej 13* CHR: 87191	239,43
Producerede gødning	I alt	666,79
Afsat til aftalearealer	Faste aftagere	216,70
	Faste aftagere	173,43
	I alt til aftalearealer	390,13
Til afsætning på ejede/forpag- tede arealer		276,66

*Ansøgers ejendomme på henholdsvis Egerisvej 13 og Ånumvej 145 afsætter primært husdyrgødning til aftagere i lokalområdet. Ingen af de to ejendomme har godkendelser efter den nye husdyrlov og husdyrgødningen kan derfor afsættes til arealer uden forudgående godkendelse/vurdering.

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti- pladser	foderkor. Gram råprotein per FE/Gram P per FE
Eksisterende Slagtesvinestald – 250 stipl. (1)							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	1020	27,91	30	110	250	145,90/4,60
Eksisterende Slagtesvinestald – 300 stipl. (2)							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	1225	33,51	30	110	300	145,90/4,60
Eksisterende Slagtesvinestald – 250 stipl. (3)							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	1020	27,91	30	110	250	145,90/4,60
Eksisterende Slagtesvinestald – 720 stipl. (4)							
Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33-67)	2940	80,44	30	110	720	145,90/4,60
Ny stald (ombygget lade) – 365 stipl. (5)							
Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33-67)	1495	40,90	30	110	365	145,90/4,60
I alt		7700	210,66	-	-	1885	-

Indholdsfortegnelse

Stamblad:.....	2
Oplysninger om husdyrbruget:.....	3
Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:	4
Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift.....	5
1. Meddelelse af miljøgodkendelse	9
Baggrund og kort resumé	9
Afgørelsen	9
2. Vilkår for miljøgodkendelsen	11
Generelt	11
Uheld og risici.....	11
Årsproduktion.....	12
Foder	12
Staldanlæg	13
Opbevaringsanlæg generelt.....	13
Gyllehåndtering	13
Transport.....	14
Restvand	14
Oplag af olie og medicin	14
Affald	14
Skadedyr	14
Lugt	14
Støjkloder	14
Lys.....	15
Støv	15
Udbringningsarealer	15
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	16
Tilsyn, kontrol og egenkontrol	16
Ophør.....	17
3. Formalia	17
Lovgrundlag	17
Høring og offentliggørelse	18
Klagevejledning	18
Udnyttelse	19

Bilag 1: Miljøredegørelsen	22
1.1 Projektets omfang:	22
1.2 Ikke teknisk resumé	22
1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning	23
1.4 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen	24
1.5 Oplysninger om opbevaringsanlæg	27
1.6 Beregninger på anlæg	28
1.7 Oplysninger omkring arealer	30
1.8 Oplysninger om gødning	32
1.9 Beregninger på arealer	34
1.10 Opbevaringskapacitet	36
1.11 BAT (Bedst tilgængelige teknik)	37
Bilag 2: Miljøvurderingen	44
Vurdering af husdyrbrugets anlæg	44
Lokalisering	44
Generelle afstandskrav	44
Beskyttelseslinjer	44
Placering i landskabet	45
Særlige landskabelige områder:	45
Indretning	45
Dyrehold/Produktion	45
BAT-Bedste tilgængelige teknik	45
IE-husdyrbrug	48
Alternative løsninger	51
Ophør	51
Drift	51
Håndtering af regnvand og restvand	51
Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof	52
Håndtering og opbevaring af affald	52
Håndtering af unormale driftssituationer og uheld	52
Egenkontrol	52
Naboforhold	53
Lugt	53
Støj	53
Lys	53
Fluer og skadedyr	54
Støv	54

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen FASTERKÆRVEJ 1, 6900 SKJERN
8. juli 2016

Transport	54
Ammoniakpåvirkning	55
Generel ammoniakreduktion	55
Ammoniak påvirkning af natur	55
Bilag IV-arter	58
Vurdering af husdyrbrugets arealer	59
Vandmiljø	60
Sædskifte	60
Kvælstofudvaskning til overfladevand	60
Fosforudvaskning til overfladevand	64
Grundvand	67
Natur i forhold til udbringningsarealerne	68
Konklusion	69
Bilag 3: Kommentarer	70
Beredskabsplan	70
Kompost til markstak	70
Støj	70
Bilag 4: Situationsplan, samlede anlæg	71
Bilag 5: Oversigtskort, samlede anlæg	72
Bilag 6: Udbringningsareal, Natur	73
Bilag 7: Udbringningsareal, Fosfor	75
Bilag 8: Udbringningsareal, Nitratklasser	76
Bilag 9: Udbringningsareal, Grundvand	77
Bilag 10: Udbringningsareal, Kulturmiljø	78
Bilag 11: Beredskabsplan	80
Bilag 12: Transportveje	87
Bilag 13: Afløbsforhold	88

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

1. Meddelelse af miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 15/9 - 2015 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen FASTERKÆRVEJ 1, 6900 SKJERN.

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på FASTERKÆRVEJ 1, 6900 SKJERN i henhold til husdyrlovens §12.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget med tilhørende arealer, en udvidelse i husdyrbrugets antal af slagtesvin, samt ændring af en eksisterende halmlade til stald.

I yderligere 3 staldafsnit er staldgulvet ændret fra fuldspaltegulv til delvis spaltegulv (25-49% fast gulv) i 2015 pga. ny lov om velfærdsmæssige krav. Denne ændring udløser ikke godkendelsespligt, da der er tale om en miljømæssige forbedring uden negative konsekvenser for hverken naboer, landskab eller miljøet, som sker indenfor de eksisterende bygningsmæssige rammer.

Ansøgers ejendomme på henholdsvis Egerisvej 13 og Ånumvej 145 afsætter primært husdyrgødning til aftagere i lokalområdet. Ingen af de to ejendomme har godkendelser efter den nye husdyrlov og husdyrgødningen kan derfor afsættes til arealer uden forudgående godkendelse/vurdering.

Der afsættes husdyrgødning fra FASTERKÆRVEJ 1 svarende til 276,66 DE på egne og forpagtede arealer.

Arealdriften godkendes med to mulige scenarier mht. virkemidler på markdriften.

Scenarie 1: 14% ekstra efterafgrøder.

Scenarie 2: S6 sædskifte

Derudover anvendes følgende virkemidler til reducere udledninger af ammoniak, nitrat og fosfor:

- Foderkorrektur (alternativt tilsætning af benzoesyre eller overdækning af eksisterende gyllebeholder) – se vilkår 12
- 14 % ekstra efterafgrøder eller S6 sædskifte med min. 10% frøgræs indenfor harmoniarealet

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 11v, Den østlige Del, FASTER beliggende på adressen FASTERKÆRVEJ 1, 6900 SKJERN. Afgørelsen meddeles i medfør af § 12 stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget med tilhørende ejede/forpagtede arealer og omfatter en udvidelse i husdyrholdet fra 5145 slagtesvin (30-107 kg) i alt svarende til 133,91 DE til 7700 slagtesvin (30-110 kg) i alt svarende til 210,66 DE, samt ændring af en eksisterende halmlade til stald. Miljøgodkendelsen omfatter alle arealer drevet under ejendommens CVR-nummer, hvoraf 197,50 ha er udbringningsarealer.

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen FASTERKÆRVEJ 1, 6900 SKJERN
8. juli 2016

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler endvidere dispensation fra afstandskrav til vej jf. § 8, stk. 1, nr. 4 og naboskel jf. §8, stk. 1, nr. 7 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug til den gamle lades nye anvendelse som stald. Dispensationen meddeles i henhold til § 9, stk. 3 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Den nye stald er placeret 5 meter fra offentlig vej og naboskel i form af FASTERKÆRVEJ.

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 77916, version 5, downloadet den 7/3 – 2016 som scenarie 1 (14% ekstra efterafgrøder) og fiktiv skema nr. 81282, version 2, downloadet 7/3-2016 til scenarie 2 (S6 sædskifter). Derudover fiktiv skema nr. 88015, version 1, downloadet 2/5-2016 (Benzoesyre) og fiktiv skema nr. 88016, version 1, downloadet 2/5-2016 (overdækket eksisterende gyllebeholder)

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget FASTERKÆRVEJ 1, 6900 SKJERN meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, samt supplerende oplysninger, indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning, stiller skærpede krav.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoeportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelsen af denne. Med "udnyttet" menes, at planlagt byggeri- og anlægsarbejde er iværksat og at arbejdet fortsætter og færdiggøres i et rimeligt tempo og skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages.

Byggeri i henhold til miljøgodkendelsen må godt foregå, selvom byggeriet ikke er påbegyndt, inden miljøgodkendelsen er udløbet, hvis der er indgået en retlig bindende kontrakt med en entreprenør. Denne kontrakt skal være underskrevet, inden miljøgodkendelsen udløber.

Den del af byggeriet i miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden 2 år efter at miljøgodkendelsen er meddelt, bortfalder.

- 3) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 4) Ved manglende overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår, skal den driftsansvarlige straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes og underrette Ringkøbing-Skjern Kommune.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

Uheld og risici

- 6) Stoffer og produkter, som er mærket med akut toksicitet eller fare for vandmiljøet, må ikke uden forudgående tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune anvendes i større mængder end det fremgår af vejledningen til de pågældende produkter eller til formål der ikke er normale på et husdyrbrug.
- 7) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112. Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 8) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Årsproduktion

- 9) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.
- 10) Miljøgodkendelsen omfatter et dyrehold bestående af 7700 slagtesvin (30-110 kg), i alt svarende til 210,66 DE.

Note:

(I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet).

Almindelige sæsonudsving, samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør udsving i dyreholdets størrelse, som følge af mindre tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller, så længe de maksimale 210,66 DE ikke overskrides.

- 11) Der må ikke på noget tidspunkt være flere end i alt 1885 slagtesvin på stald.

Foder

- 12) Den totale mængde N af dyr pr. år beregnet som kg N af dyr pr. slagtesvin x antal producerede slagtesvin pr. år skal være mindre end 22730,4 kg N pr. år.

"Kg N af dyr pr. slagtesvin" beregnes og korrigeres ud følgende ligning for korrektion af kvælstof jf. gældende normtal for husdyrgødning:

$$(((\text{afg.vægt} - \text{indg.vægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr. FE} / 6250) - ((\text{afg.vægt} - \text{indg.vægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})).$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede grise	7700
Indgangsvægt, kg	30
Afgangsvægt, kg	110
FEsv pr. kg. tilvækst	2,85
Gram råprot. pr. FE sl. svin	145,90
Kg N af dyr pr. sl. svin	2,952

Alternativ 1: Der skal tilsættes minimum 4,75 g benzosyre/FE til foderet.

Alternativ 2: Den eksisterende gyllebeholder skal have fast overdækning i form af telt/ flydedug/betonlåg.

Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal flydedug/telt lukkes.

Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.

- 13) Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som kg P ab dyr pr. slagtesvin x antal producerede slagtesvin pr. år skal være mindre end 4689,3 kg P pr. år.

"Kg P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning for korrektion af fosfor jf. gældende normtal for husdyrgødning:

$$(((\text{afg.vægt} - \text{indg.vægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr. FEsv} / 1000) - ((\text{afg.vægt} - \text{indg.vægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})).$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårslikningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede grise	7700
Indgangsvægt, kg	30
Afgangsvægt, kg	110
FEsv pr. kg. tilvækst	2,85
Gram P pr. FE sl. svin	4,60
Kg P ab dyr pr. sl. svin	0,609

- 14) Samtlige af husdyrbrugets slagtesvin på skal leve op til ovennævnte krav til fodring. Dokumentation for indholdet af N og P ab dyr pr år skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 mdr. i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Dokumentationen kan være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger.

Staldanlæg

- 15) Den nye stald i den eksisterende lade skal etableres med gulvtypen Drænet gulv + spalter (33/67).
- 16) De 3 eksisterende staldafsnit med henholdsvis 250 og 300 stipladser skal være med delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv.

Opbevaringsanlæg generelt

Kompostopbevaring

- 17) Ved etablering af kompost i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Beholdere til flydende husdyrgødning

- 18) Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.

Gyllehåndtering

- 19) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles.

Transport

- 20) Transport af husdyrgødning skal som udgangspunkt forgå af de på bilag 12 angivne veje.

Restvand

- 21) Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.

Oplag af olie og medicin

- 22) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus.
- 23) Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 24) Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

Affald

- 25) Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsbekendtgørelse.

Skadedyr

- 26) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 27) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Lugt

- 28) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Støjklider

- 29) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier, angivet i nedenstående tabel (se bilag 3 ved dokumentation), målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer:

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen FASTERKÆRVEJ 1, 6900 SKJERN
8. juli 2016

Mandag-fredag kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Alle dage kl. 18-22 Lørdag kl. 14-18 Søn- og helligdag kl. 7-18	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

- 30) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

Lys

- 31) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.
- 32) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Støv

- 33) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.
- 34) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.

Udbringningsarealer

- 35) Husdyrbrugets husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilagene 6 til 10.
- 36) På husdyrbrugets udbringningsarealer, må der i alt udbringes svinegylle med maksimalt 6409,71 kg P/år og 26163,49 kg N/år i alt svarende til 1,4 DE/ha. Ønskes der udbragt husdyrgødning med et samlet større indhold af fosfor og/eller kvælstof, skal kommunen godkende det.
- 37) I perioder, hvor udbringningsarealerne ikke tilføres den maksimale mængde husdyrgødning, må der suppleres med anden organisk gødning, f.eks. affaldsprodukter til jordbrugsformål under forudsætning af,
- at kvælstoftabet fra markerne ved anvendelse af anden organisk gødning ikke overstiger det kvælstoftab, der vil være ved den godkendte drift.
  - at den udbragte mængde fosfor ved anvendelse af anden organisk gødning, ikke overstiger den udbragte mængde fosfor ved den godkendte drift.

- at reglerne, i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål, er overholdt.

Der skal indsendes dokumentation herfor, i forbindelse med anvendelsen af anden organisk gødning.

- 38) Ønskes udbringningsarealet ændret, skal det anmeldes til kommunen inden planårets begyndelse den 1. august. Kommunen vurderer herefter om udbringningen af husdyrgødning vil påvirke de nye arealer væsentligt.
- 39) På bedriften skal der være 14% ekstra efterafgrøder ud over det til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til Plantedirektoratets regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.

Alternativt skal der anvendes et S6 sædskifte med min. 10% frøgræs indenfor harmoniarealet.

- 40) Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
- 41) Udbringning af husdyrgødning må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen, eller dækket af sne, eller forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 42) Enzymet fytase eller lignende enzymer skal anvendes i alle foderblandinger. Enzymet doseres, således at fosforindholdet reduceres maksimalt. Den doserede mængde skal afpasses således, at den til enhver tid er økonomisk, dyrevelfærds- og miljømæssig forsvarligt. Anvendelse af enzymer skal kunne dokumenteres ved tilsyn i form af ajourførte foderplaner.
- 43) I forbindelse med udvidelsen skal der foretages et energitjek af en energirådgiver.

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 44) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 45) Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises beregninger for, at de niveauer for ammoniakemission fra stald og lager, ammoniakdeposition, nitratudvaskning til overfladevand, nitratudvaskning til grundvand, fosforoverskud fra bedriften og lugtgeneafstande fra staldanlæg, der ligger til grund for miljøgodkendelsen, er overholdt. Hvis forudsætningerne for miljøgodkendelsen ændres, skal der foretages nye beregninger af gene- og miljøpåvirkningen.

Ophør

- 46) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.
- 47) Senest 4 uger efter driftsophør af IE-husdyrbruget skal dette anmeldes til Ringkøbing-Skjern Kommune med et oplæg til vurdering efter §38 k, stk.1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering for menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.
- 48) Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal nedrives, såfremt de ikke efterfølgende, skal anvendes til andet formål og såfremt de ved syn og skøn, vurderes misligholdt.

3. Formalia

Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 868 af 3. juli 2015 (Husdyrloven).
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11. januar 2016 (Husdyrbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr., nr. 1318 af 26. november 2015 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 1578 af 8. december 2015 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1828 af 16. december 2015.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1309 af 18. december 2012 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1611 af 10. december 2015 (Olietankbekendtgørelsen).

Høring og offentliggørelse

Ansøgningsmaterialet har været offentliggjort på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug fra den 18/9 - 2015 til den 9/10 - 2015, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 13. maj 2016 til 24. juni 2016, hvor der er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Ringkøbing-Skjern Kommune har den 16. juni 2016 modtaget en indsigelse fra naboerne på Fasterkærvej 2, 6900 Skjern. Indsigelsen går primært på lugtgener fra bedriften.

Fasterkærvej 2 er en ejendom med landbrugspligt beliggende i en afstand på 300 meter fra bedriften på Fasterkærvej 1. Lugtgenekriterierne er kun gældende til beboelsesbygninger i enkeltboliger, som ikke er med landbrugspligt efter landbrugslovens regler.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at når bedriften overholder lovgivningen og kommunens opstillede vilkår, vil den ansøgte produktion ikke medføre væsentlige lugtgener.

Ringkøbing-Skjern kommune har været på basis tilsyn på Fasterkærvej 1, Skjern den 26. maj 2016, hvor kommune ikke fandt noget at påpege.

Indsigelsen har ikke givet anledning til ændringer i miljøgodkendelsen

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 8. juli 2016 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 5. august 2016.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager at bruge Natur- og Miljøklagenævnets digitale klageportal, med mindre du har fået en tilladelse fra Natur- og Miljøklagenævnet, der fritager dig for at anvende den digitale klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen. Du kan finde et link på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Du betaler klagegebyret med betalingskort i Klageportalen.

Anmodning om fritagelse for indsendelse via klageportal

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Natur- og Miljøklagenævnet stiller i et vist omfang en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7254 1101 eller på mail: nmkn@nmkn.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-tors. 10.00-15.00, fre. 10.00-14.00.

Udnyttelse

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen, jævnfør vilkår 2.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt, eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Da husdyrbruget er et IE-husdyrbrug skal godkendelsen uanset ovenstående tages op til revurdering, hvis der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-tidende.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2024.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Fagleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Berith Bressendorff
Miljømedarbejder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Konsulent:

- Svinerådgivningen, Heidi Birch Wentzlau, e-mail: hbw@sraad

Ejere/beboere af nærmeste ejendomme/arealer:

Egerisvej 10	Faster	6900	Skjern
Egerisvej 11	Faster	6900	Skjern
Egerisvej 6	Faster	6900	Skjern
Grøndal 13	Borris	6900	Skjern
Egerisvej 9	Faster	6900	Skjern
Fasterkærvej 1	Faster	6900	Skjern
Fasterkærvej 2	Faster	6900	Skjern
Fasterkærvej 3	Faster	6900	Skjern
Fasterkærvej 4	Faster	6900	Skjern
Fasterkærvej 5	Faster	6900	Skjern
Højagervej 1	Faster	6900	Skjern

Høring: Kopi af udkast af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, e-mail: senord@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomiteé for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk,
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsradaet.dk

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Svinerådgivningen, Konsulent Heidi Birch Wentzlau, e-mail: hbw@sraad.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Høbjerg, e-mail: senord@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk,
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsradet.dk

Bilag 1: Miljøreddegørelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse, samt fra supplerende oplysninger, indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Der er, ifølge ansøgningen, anvendt skema nr. 77916, version 5, downloadet den 7/3 - 2016 som scenarie 1 (14% ekstra efterafgrøder) og fiktiv skema nr. 81282, version 2, downloadet 7/3-2016 til scenarie 2 (S6 sædskifter).

1.1 Projektets omfang:

Beskrivelse af projektets datoer

Den ansøgt udvidelse iværksættes så snart sagsbehandlingen kan afsluttes.

Tidligere godkendelser

Ejendommen fik d. 8. november 2012 godkendelse til udvidelse af antal husdyr i eksisterende stalde v. Ringkøbing-Skjern Kommune.

Biaktiviteter

Ingen

Husdyrbrugets ophør

Der er tale om en kontinuert drift i anlægget, - kun afbrudt af få dages vask og desinfektion fordelt jævnt gennem de enkelte sektioner over hele cyklus.
Disse perioder med vask og desinfektion giver ikke anledning til væsentlige afvigelser i driften som vil kunne registreres i lokalområdet. Ved ophør af produktion på ejendommen afsættes alle dyr til slagteri, DAKA eller leve brug. Stalde samt opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning, der udspredes på udbringningsarealerne eller afsættes.
Olie- og kemikalie oplag destrueres eller afhændes til kommunens affaldsordning. Fast affald afhentes til autoriseret destruktion eller afhændes via kommunens affaldsordning eller genbrugspladser. Medicinsk affald afleveres på nærmeste apotek til destruktion. Fodersiloer tømmes og rengøres. Staldene rengøres og desinficeres efter tømming for dyr.

1.2 Ikke teknisk resumé

Nuværende tilladelse på ejendommen er gældende til 5.145 slagtesvin fra 30 - 107 kg svarende til 133,91 DE. Der ønskes en udvidelse af produktionen af slagtesvin, hvorved tilladelsen ønskes ændret til 7.700 slagtesvin fra 30 - 110 kg, i alt 210,66 DE.

Der etableres i den forbindelse nye stipladser i eksisterende lade på drænet bund + spalter. For at imødekomme kravet omkring BAT renoveres en del af eksisterende stipladser fra fuldspalter til delvist fast gulv og der anvendes foderkorrektion for fosforindholdet.

Ejendommen afsætter næringsstoffer fra produktionen på FASTERKÆRVEJ 1 til egne og forpagtede jorder, som er omfattet af denne godkendelse. Arealet 'fyldes op' til dyretryk 1,4 DE/ha med husdyrgødning fra en af ejers andre ejendomme.

Ansøgers ejendomme på hhv. EGERISVEJ 13 samt ÅNUMVEJ 145 afsætter primært husdyrgødning til aftagere i lokalområdet. Ingen af de to ejendomme har godkendelse efter den nye husdyrbrugslov, og husdyrgødningen kan derfor afsættes til arealer udenfor bedriften uden forudgående godkendelse/vurdering af disse. Afsætningen fra disse to ejendomme er synliggjort på oversigten over gødningsfordelingen - andre anlæg på bedriften.

EGERISVEJ 13: 239,43 DE, 23.683,85 kg N og 6224,49 kg P
ÅNUMVEJ 145: 216,70 DE, 21239 kg N og 5223 kg P

1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning

Stald anlæg med dyr, Nudrift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti- pladser	Foderkor. Gram råprotein per FE/Gram P per FE
Eksisterende Slagtesvinestald – 250 stipl. (1)							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25- 49% fast gulv	805	20,95	30	107	250	147,20/4,80
Eksisterende Slagtesvinestald – 300 stipl. (2)							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25- 49% fast gulv	962	25,04	30	107	300	147,20/4,80
Eksisterende Slagtesvinestald – 250 stipl. (3)							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25- 49% fast gulv	805	20,95	30	107	250	147,20/4,80
Eksisterende Slagtesvinestald – 720 stipl. (4)							
Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33/66)	2573	66,97	30	107	720	147,20/4,80
I alt		5145	133,91	-	-	1520	-

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg)	Udgangs vægt (kg)	Antal sti- pladser	Foderkor. Gram råprotein per FE/Gram P per FE
Eksisterende Slagtesvinestald – 250 stipl. (1)							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	1020	27,91	30	110	250	145,90/4,60
Eksisterende Slagtesvinestald – 300 stipl. (2)							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	1225	33,51	30	110	300	145,90/4,60

Eksisterende Slagtesvinestald – 250 stipl. (3)							
Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	1020	27,91	30	110	250	145,90/4,60
Eksisterende Slagtesvinestald – 720 stipl. (4)							
Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33-67)	2940	80,44	30	110	720	145,90/4,60
Ny stald (ombygget lade) – 365 stipl. (5)							
Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33-67)	1495	40,90	30	110	365	145,90/4,60
I alt		7700	210,66	-	-	1885	-

1.4 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

Lokalisering

Ejendommen ligger i et landbrugsområde ca. 1,3 km Ø for nærmeste by Faster og ca. 1,7 km S for byen Astrup. Den nærmeste beboelse med landbrugspligt (Fasterkærvej 3) ligger ca. 140 Ø for ejendommen og den nærmeste enkeltbeboelse (Fasterkærvej 5) ligger ca. 300 m NØ for ejendommen.

Faste afstandskrav

De generelle afstandskrav vurderes til:

Afstande er målt fra nærmeste stald eller gyllebeholder.

Ikke almene forsyningsanlæg (vand) [25m]: ca. 100 m SV for ejendommens gyllebeholder.

Almene forsyningsanlæg (vand) [50m]: ca. 2.850 m, beliggende NØ for ejendommen.

Vandløb, dræn og søer [15m]: ca. 800 m til Slumstrup Møllebæk

Offentlig vej [15m]: Der er under 15 m fra eksisterende stald og foderlade til Fasterkærvej.

Privat fællesvej [15m]: Ingen

Levnedsmiddelvirksomhed [25]: Ukendt, >25 m

Beboelser på samme ejendom [15m]: ca. 16 m fra nærmeste stald til stuehus.

Naboskel [30m]: Ca. 5 m til skel ved Fasterkærvej.

Nabobeboelse <50 m [50]: Ca. 140 m til Fasterkærvej 3.

Landskab og planforhold

Ejendommen er beliggende med flere mindre §3 beskyttede moser i det omkringliggende landskab. Nærmeste mose beliggende ca. 280 m S for ejendommen. Endvidere flere §3 beskyttede engarealer langs Slumstrup Møllebæk, beliggende NV for ejendommen. Knap 600 m V for ejendommen er registreret potentiel ammoniakfølsom skov og cirka 5 km mod SØ beliggende flere §7 beskyttede hede-/overdrevsområder.

- Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor skov-, fredninger, strand-, sø, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer.

Energiforbrug

Elektricitet anvendes til lys, fodringsanlæg, ventilation og komtørring. Ejendommens årlige elforbrug til produktionen forventes at fortsætte uændret på ca. 84.000 kWh.

Derudover er der et forbrug af fyringsolie til varmekanoner / udtørring af stalde.

Der er opsat stokerfyr på ejendommen.

Vandforbrug

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Fasterkærvej 1, 6900 Skjern 8. juli 2016

Vandforbrug på anlæg

Stald og stuehus forsynes med vand fra egen boring. Der forbruges cirka 3.000 m³ årligt til drikkevand og rengøring i svineproduktionen. Det årlige vandforbrug forventes at stige til cirka 4.500 m³ efter udvidelsen (Normalt).
Hertil kommer husholdningens eget forbrug af vand.

Vandteknologi på anlæg

Alle drikkepipler er placeret over foderkrybben således at vandspild opsamles i foderkrybben og vandspild undgås.
Lovpligtig overbrusning til slagtesvin er tidsstyret.
Stalde iblødsættes før vask, hvilket nedsætter det efterfølgende vandforbrug til vask.

Management

Se bilag: Redegørelse for BAT

Rengøring og desinficering

Se bilag: Redegørelse for BAT

Overbrusning i svinestalde

Se bilag: Redegørelse for BAT

Støj

Beskrivelse af støjkloder

Støj kan forekomme fra korntørring, ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og indtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.
Se bilag: Støv- og støjkloder for placering af disse på bedriften.

Beskrivelse af driftsperiode

Ved så- og høsttid vil aktivitetsniveauet mht. transporter og forekomsten af støv og støj følgelig være højere end den øvrige del af året. Til daglig vil der være begrænset støj fra ventilationsanlæg, foderanlæg, motoriserede køretøjer og transporter.
Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimer, mens ventilationsstøj må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt køre mindre i aften- og nattetimer grundet lavere udendørstemperatur. Da vinduer og døre normaltvis er lukkede i svinebesætninger, vurderes støjniveauet fra dyrene i stalden at være meget lavt.

Beskrivelse af støjklodetiltag

Der er multistepstyring af ventilationen (kun de ventilatorer der er nødvendige til opretholdelse af god luft i staldene kører).

Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys.
I vintermånederne er lyset i staldene tændt i mindst 8 timer, jf. Husdyrloven.

Fluer og skadedyr

Generel beskrivelse skadedyr

Der er udlagt rottegift i kasser omkring alle ejendommens bygninger.
Fluer bekæmpes ved udsætning af rovfluer i stalden.
Der holdes orden og ryddeligt omkring ejendommen, så skadedyr ikke tiltrækkes af foderrester eller andet affald.

Beskrivelse af gener fra fluer

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene.
Produktionen kører i holddrift, hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne.
Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinier.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Der er udlagt rottegift i kasser omkring alle ejendommens bygninger, der er lavet aftale med Mortalin herom.
Det tilsigtes at holde ejendommen ryddelig og fri for foderspild så tiltrækningen af og levevilkårene for rotter mindskes.

Støv

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen FASTERKÆRVEJ 1, 6900 SKJERN 8. juli 2016

I forbindelse med råvareleverancer og fremstilling af foder kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens foderlade og blanderum. Der er monteret cyklon på tunetanken, så støvgener begrænses i forbindelse med indblæsning af korn.

Ved udvidelsen vil produktionen af slagtesvin forøges. Foderanlæg, type og blanding vil være uændret, kun mængderne af foder, som forarbejdes, vil øges.

Støvgener i forbindelse med transporter på grusvej forventes ikke ændret i forhold til den nuværende drift.

Støvgener i forbindelse med opbevaring og tørring af korn på ejendommen, vil ligeledes være koncentreret til området omkring lageret.

Støvpartiklernes størrelse og vægt taget i betragtning vil det være usandsynligt, at støv fra denne arbejdsfunktion skulle give anledning til gener i lokalområdet.

Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af dyr, levering af råvarer til foderfremstilling, gylle/gødning, eget korn o.lign.

Se bilag: Antal transporter samt Transportveje.

Lastbiltrafikken til ejendommen foregår ad FASTERKÆRVEJ og VIDEBAKVEJ/BORRISVEJ. Kørsel med gylle til udbringningsarealerne omkring ejendommen foregår ad FASTERKÆRVEJ, EGERISVEJ og BORRISVEJ, der er offentlige veje.

Transporten af gylle finder sted i forbindelse med udbringningen på markerne i begyndelsen af april, og varer ca. en måned. Af samtlige transporter til og fra ejendommen er transporten af husdyrgødning den transportform, der udgør den største stigning i antallet af kørsler på offentlig vej. Ved hensynsfuld kørsel til og fra ejendommen indenfor dagtimerne, vurderes det at de ekstra transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Restvand

Beskrivelse af mængde af restvand

Se bilag: Afløbsforhold, for afløbs- og afledningsforhold.

Anslået mængde vaskevand, drikkevand og drikkevandsspild fra produktionen: 4500 m3 (Normalt)

Anslået drikkevandsspild: 600 m3 (Normalt)

Mængden af spildevand øges ikke væsentligt efter udvidelsen. Tagvand ledes dels til grøft og dels til overflade.

Beskrivelse af tilledning af restvand

Vaske- og rengøringsvand fra produktionen samt drikkevandsspild ledes til gyllebeholder, anslået mængde ca. 800 m3 (Normalt)

Affald og kemikalier

Beskrivelse af fast affald

Se bilag: Affaldsbeskrivelse

Beskrivelse af kemikalier generelt

Olie- og kemikalieaffald opbevares i tromler / anden egnet beholder på fast og tæt underlag. Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas etc. opbevares i en spand, og afleveres til kommunens affaldsordning.

Olie og kemikalieaffald bortskaffes i overensstemmelse med Ringkøbing-Skjern Kommunes affaldsregulativ.

Beskrivelse af pesticider

Der føres ikke markdrift fra ejendommen.

Beskrivelse af oliekemikalier

Der føres ikke markdrift fra ejendommen.

Beskrivelse af øvrige kemikalier

Der føres ikke markdrift fra ejendommen.

Døde dyr

Animalsk affald opbevares under kadaverkappe (på hævet underlag) så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning af DAKA. Der afhentes døde dyr fra ejendommen som gennemsnit hver 2. dag. Der går maksimalt 48 timer, fra dyrene er tilmeldt DAKA til de er afhentet.

Se bilag: Beredskabsplan - for afhentningssted DAKA.

Egenkontrol

Mekanisk udstyr, så som ventilationsanlæg og foderanlæg, kontrolleres dagligt for funktionssvigt af medarbejderne i stalden. Der er serviceaftaler med leverandørerne på alle ventilationsanlæg og nødopluk, - således årlige tilsyn med anlæggene og styringer.

Branchekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges.

- Der udføres 10 årlige beholderkontroller.

- Der føres logbog over flydelag og samlebrønde ved drænen omkring gylletanke.

- Registrering af medicinforbrug.

- Opgørelse over antal døde og foderforbrug.

Risici

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen FASTERKÆRVEJ 1, 6900 SKJERN
8. juli 2016

Beskrivelse af risici

Følgende er beskrevet i vedhæftet beredskabsplan:
Udslip af store mængder flydende husdyrgødning.
Brist/overløb af tanke, rør m.m.
Udslip af større mængder olier/kemikalier.
Strømsvigt/Ventilationssvigt.
Brand.

Beskrivelse af mulige uheld

Se bilag: Beredskabsplan.

Beskrivelse af risikominimering

Al overpumpning af gylle sker på betonstøbt læsseplads. Pladsen er indrettet således at evt. overløb ledes via afløb retur til gyllebeholder. Alternativt anvendes selvfyldende vogn med returløb til tanken, - således minimeres risikoen for overløb og spild ved tankning. Pumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn skal foregå under overvågning. Alle gyllebeholdere kontrolleres og godkendes hvert 10. år af uvildig kontrollant. Omfangsdræn v. beholder ledes til brønd som løbende kontrolleres af ejer.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

Ved uheld med et ikke uvæsentligt udslip af gylle, skal Ringkøbing-Skjern Kommune straks kontaktes. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

I forbindelse med udvidelsen er der udarbejdet en Beredskabsplan på ejendommen, der beskriver handling i tilfælde af brand, gylle- eller olieudslip, strømsvigt og spild af kemikalier. Denne skal anvendes ved uheld eller forureninger, der har en størrelse, der kan få konsekvenser for det eksterne miljø.
Se bilag: Beredskabsplan.

Brandslukkere er fordelt i bygningerne på ejendommen. Sektionering af staldene kan reducere omfanget af skader ved brand. I tilfælde af gylleudslip vil der ske inddæmning ved gravning af vold/kanaler eller udlægning af halmballer. Gyllen vil blive opsuget og udbragt på voksende afgrøder.

Opbevaring af foder og ensilage

Foderlade på ejendommen med korngrav, planlager og tørring af korn, samt 7 og 10 tons siloer til opbevaring af tilskudsfoder og 3 x 1 tons siloer til færdigvarer.

Udendørs ved foderlade er placeret 11 tons tunetank til opbevaring af korn.

1.5 Oplysninger om opbevaringsanlæg

	Gyllebeholder Fasterkærvej 1		Kanaler + fortank		Lejet gyllebeholder Bjørsløvvej 15	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Dimension (dybde x diameter)	x	x	x	x	-	x
Lagerandel flydende i procent	73%	53%	27%	19%	-	28%
Lagerandel fast i procent					-	
Opbevarings- kapacitet	1680 tons	1680 tons	620 tons	620 tons	-	900 tons
Overdækning barriere	Naturlig flydelag	Naturlig flydelag	Naturlig flydelag	Naturligfly delag	-	
Fast overdækning	Nej	Nej	Nej	Nej	-	

1.6 Beregninger på anlæg

Ammoniaktab

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-1,10 kgN/år

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	1789,41
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	1070,52
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	299,46
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	0,00

Påvirkning af natur

Nøgletal emission

Samlet emission fra stald og lager: 3.159,39 kgN/år

Meremission fra stald og lager: 1.106,91 kgN/år

Overview over naturpunkter

Navn	Kategori	Opretter	Kumulationen	Ruhed natur	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
§3 beskyttet mose m. S	3	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+0,2	0,5
§3 beskyttet mose m. NV	3	Ansøger	Nul ejendomme	Mk	+0,2	0,5
§7 beskyttet hede/overdrev	1	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	0,0	0,0
§7 beskyttet hede/overdrev m. Ø	1	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	0,0	0,0

Lugt

Lugtgeneberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ FASTERKÆRVEJ 5	0	NY	174,22	140,78	174,22	140,78	347,63	Ja	Ja
+ EGERISVEJ 4	0	NY	386,65	303,63	386,65	303,63	1.304,07	Ja	Ja
+ Engsig, Skjern Jorder	0	NY	522,23	417,66	496,12	396,78	6.653,07	Ja	Ja

Lugtgeneberegninger – detaljer om staldafsnit

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Fasterkærvej 1, 6900 Skjern
8. juli 2016

Enkeltbolig: Fasterkærvej 5

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
Eksisterende slagtesvinestald - 720 stipl.	320,17	Nej	Ja	Ja
Eksisterende slagtesvinestald - 300 stipl.	334,72	Nej	Ja	Ja
Eksisterende slagtesvinestald - 250 stipl.	357,81	Nej	Ja	Ja
Eksisterende slagtesvinestald - 250 stipl.	378,95	Nej	Ja	Ja
Ny stald - 365 stipladser	389,91	Nej	Ja	Ja

Samlet bebyggelse: Egerisvej 4

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
Ny stald - 365 stipladser	1.272,08	Nej	Ja	Ja
Eksisterende slagtesvinestald - 250 stipl.	1.272,97	Nej	Ja	Ja
Eksisterende slagtesvinestald - 250 stipl.	1.293,07	Nej	Ja	Ja
Eksisterende slagtesvinestald - 300 stipl.	1.321,04	Nej	Ja	Ja
Eksisterende slagtesvinestald - 720 stipl.	1.325,32	Nej	Ja	Ja

Byzone: Engsig, Skjern Jorder

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
Ny stald - 365 stipladser	6.611,35	Ja	Ja	Ja
Eksisterende slagtesvinestald - 250 stipl.	6.621,40	Ja	Ja	Ja
Eksisterende slagtesvinestald - 250 stipl.	6.642,64	Ja	Ja	Ja
Eksisterende slagtesvinestald - 300 stipl.	6.666,69	Ja	Ja	Ja
Eksisterende slagtesvinestald - 720 stipl.	6.680,19	Ja	Ja	Ja

1.7 Oplysninger omkring arealer

Grundlæggende arealinformationer

Scenarie 1: 14% ekstra efterafgrøder

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **0,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Ja**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **14,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Scenarie 2: S6-sædskefte

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **0,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Ja**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **0,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Fasterkærvej 1, 6900 Skjern
8. juli 2016

Egne og forpagtede udbringningsarealer

Udbringningsarealer

Navn	Ha	Draenet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
2-0	# 13,84	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	13,84	0,00	0,00	13,84	0,00	0,00	0,00
4-0	# 12,97	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	12,97	0,00	0,00	12,89	0,00	0,08	0,00
5-0	# 7,91	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	7,91	0,00	0,00	7,91	0,00	0,00	0,00
7-0	# 1,43	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	1,43	0,00	0,00	1,01	0,00	0,41	0,00
8-0	# 5,76	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	5,76	0,00	0,00	5,76	0,00	0,00	0,00
8-1	# 0,76	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	0,76	0,00	0,00	0,76	0,00	0,00	0,00
9-0	# 8,47	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,27	0,00	8,20	0,00	0,00	8,47	0,00	0,00	0,00
10-0	# 33,79	Nej	JB4	Ja	S4	S4	19,84	0,00	13,95	0,00	0,00	33,79	0,00	0,00	0,00
14-0	# 7,67	Nej	JB1	Nej	S4	S4	7,67	0,00	0,00	0,00	0,00	7,67	0,00	0,00	0,00
15-0	# 9,27	Nej	JB1	Nej	S4	S4	9,27	0,00	0,00	0,00	0,00	9,27	0,00	0,00	0,00
16-0	# 20,35	Nej	JB1	Nej	S4	S4	20,35	0,00	0,00	0,00	0,00	20,35	0,00	0,00	0,00
22-0	# 5,11	Ja	JB1	Nej	S4	S4	5,11	0,00	0,00	0,00	0,00	3,68	0,00	1,42	0,00
23-0	# 5,91	Nej	JB1	Nej	S4	S4	5,91	0,00	0,00	0,00	0,00	5,91	0,00	0,00	0,00
23-1	# 0,91	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,91	0,00	0,00	0,00
29-0	# 7,70	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	7,70	0,00	0,00	7,70	0,00	0,00	0,00
31-0	# 1,35	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	1,35	0,00	0,00	1,35	0,00	0,00	0,00
32-0	# 5,58	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	5,58	0,00	0,00	5,58	0,00	0,00	0,00
3-0	# 27,24	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	27,24	0,00	0,00	27,24	0,00	0,00	0,00
27-0	# 21,51	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	21,51	0,00	0,00	21,51	0,00	0,00	0,00
Total	197,50						69,31	0,00	128,19	0,00	0,00	195,59	0,00	1,91	0,00

Landbrugsjord til rådighed

	Marknumre	Ansøgt produktion Ha
Egne arealer		
	2-0, 3-0, 4-0, 5-0, 7-0, 8-0, 8-1, 9-0, 10-0, 22-0, 23-0, 23-1, 32-0	129,75
Forpagtede arealer		
	27-0, 29-0, 31-0	30,61
	14-0, 15-0, 16-0,	37,29
Ialt		197,6

1.8 Oplysninger om gødning Gødningsregnskab (Nudrift)

Produceret gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	12779,87	3235,39	75,00	0,00	133,91
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	0,00	0,00	45,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	23683,85	6224,49	75,00	0,00	239,43
Ingen adresse	Svinegylle	21239,00	5223,00	75,00	0,00	216,70

Tilført gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Afsætning til faste aftagere	Svinegylle	21239,00	5223,00	75,00	0,00	216,70
CVR:						
Afsætning til faste aftagere	Svinegylle	12586,19	3307,86	75,00	0,00	127,24
CVR:						

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	23877,53	6152,02	0	246,10
Total	23877,53	6152,02	0	246,10

Harmonital

Harmonital: 1,4 DE/ha

Gødningsregnskab (ansøgt)

Produceret gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	19634,82	4693,88	75,00	0,00	210,66
Ingen adresse	Kvæggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	0,00	0,00	45,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	23683,85	6224,49	75,00	0,00	239,43
Ingen adresse	Svinegylle	21239,00	5223,00	75,00	0,00	216,70

Tilført gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat gødningsmængde

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Afsætning til faste aftagere	Svinegylle	21239,00	5223,00	0	0,00	216,70
CVR:						
Afsætning til faste aftagere	Svinegylle	17155,18	4508,66	75,00	0,00	173,43
CVR:						

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	26163,49	6409,71	0	276,66
Total	26163,49	6409,71	0	276,66

Harmonital

Harmonital: 1,4 DE/ha

Ansøgers ejendomme på henholdsvis Egerisvej 13 og Ånumvej 145 afsætter primært husdyrgødning til aftagere i lokalområdet. Ingen af de to ejendomme har godkendelser efter den nye husdyrlov og husdyrgødningen kan derfor afsættes til arealer uden forudgående godkendelse/vurdering.

Egerisvej 13: 239,43 DE, 23.683,85 kg N og 6224,49 kg P

Ånumvej 145: 216,70 DE, 21239 kg N og 5223 kg P

1.9 Beregninger på arealer

Nitratberegning (Overfladevand)

Scenarie 1: 14% ekstra efterafgrøder

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 77,28 %	1,08	69,7
DE_{reel}	1,40	65,6

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	65,7
Merudvaskning fra husdyrbrug	-0,1

Scenarie 2: S6-Sædskefte

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 71,61 %	1,00	69,2
DE_{reel}	1,40	62,8

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	65,7
Merudvaskning fra husdyrbrug	-2,9

Nitratberegning (Grundvand)

Der er ikke nitratfølsomme områder

Fosforberegning

Scenarie 1: 14% ekstra efterafgrøder

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	195,59 ha	13,6 kg P/ha/år	16,2 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	13,6 kg P/ha/år	16,2 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	1,91 ha	13,6 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	13,6 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-236,6 kg P.**

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **16,1 kg P/ha/år.**

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **32,5 kg P/ha/år.**

P-fraførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **17,6 kg P/ha/år.**

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **14,9 kg P/ha/år.**

Scenarie 2: S6-sædskefte

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	195,59 ha	14,5 kg P/ha/år	17,1 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	14,5 kg P/ha/år	17,1 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	1,91 ha	14,5 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	14,5 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-234,8 kg P.**

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **17,0 kg P/ha/år.**

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **32,5 kg P/ha/år.**

P-fraførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **16,7 kg P/ha/år.**

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **15,8 kg P/ha/år.**

1.10 Opbevaringskapacitet

Opbevaringsbehov.

SvineRådgivningen

Ejer:	Kristian Ahle
Adresse:	Fasterkærvej 1, 6900 Skjern

	antal	pr. årssø	DE	korrektion	gyllemængde, t	t pr. DE
løbe-dr	0		0,0		0	
forestald					0	
smågrise		#DIV/0!	0,0	0,948	0	
slagtesvin	7700		210,7	1,066	4.187	19,9
i alt			210,7		4.187	19,9
Opbevaringskapacitet i 9 mdr.						3.140

Afvigende indgangs- og afgangsvægt

Fravænningsvægt:	7,2	
smågrise		
ind	ud	korrektion
7,2	30	0,95

slagtesvin		
ind	ud	korrektion
30	110	1,07

Landbrugets Byggeblad 95.03-03, rev. 28-10-09
DE og vægtkorrektioner senest redigeret november 2014.
DE beregnet med norm 29,6 grise/årssø.

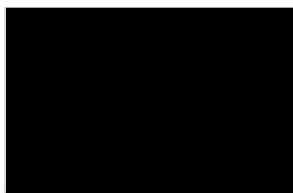
Opbevaringskapacitet.

Opbevaringstype	Mængde pr. beholder	%-vis fordeling	Opført / kontrol
Gyllebeholder	1680	53	
Kanaler + fortank	620	19	
Gyllebeholder Bjørnslevvej 15	900	28	
		0	
		0	
		0	
		0	
Total opbevaringskapacitet	3200	100	
Opbevaringskapacitet i mdr.	9,17		

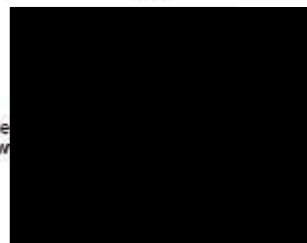

1.11 BAT (Bedst tilgængelige teknik)

SvineRådgivningen

Birk Ce
w

Herning, 24. februar 2016

Emissionsgrænseværdier for ammoniak

	Nye stalde	Eksisterende stalde
Slagtesvinestalde -fulddrænet	1495 grise / 40,90 DE	3265 grise / 89,33 DE 2940 grise / 80,44 DE
I alt		210,7 DE

Emissionsgrænberegning for slagtesvin (30-110 kg):

$(110-30) * (13,777 + 0,1721 * (110 + 30)) / 2827,4 = 1,0715$

Slagtesvin i eksisterende stalde (fuldspaltet)

$0,4 * 1,0715 = 0,43$ emissionsgrænseværdi

$3265 \text{ sl.svin} * 0,43 = \underline{\underline{1.404 \text{ kg NH}_3\text{-N}}}$

Slagtesvin i eksisterende stalde (fulddrænet bund) :

$0,4 * 1,0715 = 0,43$ emissionsgrænseværdi

$2940 \text{ sl.svin} * 0,43 = \underline{\underline{1.264 \text{ kg NH}_3\text{-N}}}$

Slagtesvin ny stald (fulddrænet bund) :

$0,3 * 1,0715 = 0,32$ emissionsgrænseværdi

$1495 \text{ sl.svin} * 0,32 = \underline{\underline{478 \text{ kg NH}_3\text{-N}}}$

Total emissionsgrænseværdi for anlægget: 3.146 kg NH₃-N

Husdyrgodkendelse.dk, skema 77.916

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniak- tab fra referencen staldsystem (kgN/år)	Ammoniak- tab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljø- teknologi (kgN/år)	Effekt af foder- optimering m.m. (kgN/år)	Effekt af møjjetiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniak- tab fra stald og lager (kgN/år)
Ny stald - 365 stipladser	Sv904	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Eksisterende slagtesvinestald - 250 stipl.	Sv902	690,30	686,44	3,86	0,56%	0,00	25,46	0,00	660,99
Eksisterende slagtesvinestald - 250 stipl.	Sv902	352,76	291,35	61,41	17,41%	0,00	0,00	0,00	291,35
Eksisterende slagtesvinestald - 250 stipl.	Sv902	470,97	388,84	82,13	17,44%	0,00	14,43	0,00	374,43
Eksisterende slagtesvinestald - 300 stipl.	Sv902	421,55	348,17	73,39	17,41%	0,00	0,00	0,00	348,17
Eksisterende slagtesvinestald - 300 stipl.	Sv902	565,63	466,99	98,64	17,44%	0,00	17,11	0,00	449,68
Eksisterende slagtesvinestald - 250 stipl.	Sv902	352,76	291,35	61,41	17,41%	0,00	0,00	0,00	291,35
Eksisterende slagtesvinestald - 250 stipl.	Sv902	470,97	388,84	82,13	17,44%	0,00	14,43	0,00	374,43
Eksisterende slagtesvinestald - 720 stipl.	Sv904	1127,50	1121,61	5,89	0,52%	0,00	0,00	0,00	1121,61
Eksisterende slagtesvinestald - 720 stipl.	Sv904	1357,51	1349,93	7,58	0,56%	0,00	50,00	0,00	1299,87
Sum	Nudrift	2254,57	2052,48	202,10		0,00	0,00	0,00	2052,48
	Ansøgt	3555,38	3281,04	274,34		0,00	121,67	0,00	3159,40

Som det fremgår, overskrides emissionsgrænsen marginalt med +13 kg NH₃-N. Overskridelsen ligger indenfor den bagatelgrænse der anvendes i Natur og Miljøklagenævnets praksis.

Anlæggets nyeste stald er etableret med fulddrænet bund og af hensyn til staldens gode stand og levetid vil denne fortsætte i driften som fulddrænet uden bygningsmæssige ændringer.

BAT-emissionsgrænsen opfyldes i stedet ved at ændre stibunden i anlæggets ældste afdelinger, hvor eksisterende stier ændres fra fulddræn til delvis fast bund. Således er 800 stipladser ændret til delvis fast bund i ansøgt drift.

For at imødekomme besætningens generelle reduktionskrav er det nødvendigt at reducere yderligere 120 kg NH₃-N under BAT-grænsen.

Dette kan gøres med 3 følgende alternativer ;

1. Foderkorrektion ; max. 145,9 g totalprotein/FE. / 2,85 FE/kg tilvækst.
N ab dyr beregnes således til ;

$$(((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{g råprotein pr FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr kg tilvækst}))$$

$$(((110 - 30) \times 2,85 \times 145,9/6250) - ((110 - 30) \times 0,0296)) = 2,95$$

2. Tilsætning af benzoesyre ; 4,75 g/FE
  - a. BAT opfyldes med -4 kg NH₃-N/år (skema 88015 F)
3. Overdækning af eksisterende gyllebeholdere.
  - a. BAT opfyldes med +6 kg NH₃-N/år (skema 88016 F)

Ansøgningen balanceres med alternativ 1, -ejer ønsker at overveje muligheden for at anvende de 2 andre alternativer som erstatning for foderkorrektionen.

Emissionsgrænseværdier for fosfor

NB ! Beregningen er korrigeret svarende til ændringen af dyreenheder der trådte i kraft pr. 1/8 2014.

Slagtesvin: 210,7 DE * (22,3 kg P/DE) = 4.699 kg P

Total 4.699 kg P

Anlæg	Gødningstype	kgN	kgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	19610,02	5078,31	75,00	0,00	210,66

Samlet udledning 5078 kg P.

Ejer implementerer en foderkorrektio n i besætningens slagtesvinehold svarende til 4,6 g P/FE hos slagtesvinene. Vilka r beregnes efter følgende formel :

$P \text{ ab svin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst})$

$P \text{ ab svin} = 0,61 \text{ kg P}$

Type 2 korrektion = 0,98

Som vist herunder vil en sådan korrektion kunne dokumenteres at opfylde BAT for den samlede besætning uden andre tiltag.

Anlæg	Gødningstype	kgN	kgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	19634,82	4083,88	75,00	0,00	210,66

Miljøgodkendelse af ejendommen Fasterkærvej 1, 6900 Skjern

Redegørelse for BAT

Anlæg

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

De vigtigste anvendte virkemidler er:

Virkemiddel	
Staldsystemer	<p>Eksisterende stipladser til slagtevin er etableret med fuldspalter/drænet bund. Denne bundtype er ikke BAT.</p> <p>En del af stipladserne renoveres derfor af hensyn til ammoniakudledningen med delvist fast bund 25-49% fast gulv, hvilket er BAT for slagtesvin.</p> <p>Nye stipladser indrettes i eksisterende lade og etableres af hensyn til ventilationsmuligheder med drænet bund.</p>
Mere effektiv fodring	<p>Alle grise fodres med næringsstoftilpassede blandinger som skiftes gennem vækstperioden. Desuden tilsættes enzymer til de foderblandinger hvor det er relevant. Enzymerne forbedrer grisenes foderudnyttelse, og begrænser herved næringsstofudledningen.</p> <p>Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering. Råvareprisen taget i betragtning vil det ikke være økonomisk rentabelt at undlade optimering og næringsstoftilpasning af foderblandingerne løbende gennem perioden.</p> <p>Ansøger ønsker i at anvende foderkorrektion som vilkår for at imødekomme kravet omkring BAT. Dette medfører vilkår til fosforindholdet i blandingerne til slagtesvin, således beregnet til et max indhold på 4,6 g P/ FEsv.</p> <p>Således beregnes besætningens P ab dyr jf. følgende formel;</p> $P \text{ ab dyr pr slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr FEsv}(1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}))$ <p>$P \text{ ab dyr} = 0,61 \text{ kg P ab dyr.}$ Type 2 korrektion = 0,98</p> <p>Der vil som dokumentation for kravet føres løbende kontrol med iblandingen ved hjælp af indlæggssedler og blandingsoptimeringer.</p>
Overbrusningsanlæg	<p>Der overbruses i slagtesvinestalde på aktivitetsarealet. Overbrusningen har til formål at nedkøle grisene i varme perioder, for at undgå svineri i stalden. I køligere perioder fugter man spalteaarealet for at målrette grisenes gødeadfærd</p>

	<p>mod det område hvor fordampningen er mindst.</p> <p>Overbrusningen/temperaturregulering er lovpligtig i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin.</p>
Management	<p>Danish Crowns "Code of Practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.</p> <p>Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.</p> <p>Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR- registret.</p> <p>Der føres gødningsregnskab for bedriften, med hjælp fra Planteavlskonsulent, hvori der gøres rede for handels- og husdyrgødning.</p> <p>Mekanisk udstyr, som foderanlæg, overbrusning o.lign. kontrolleres dagligt for funktionssvigt.</p> <p>Branchekoden fra dansk landbrug omhandlende "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges.</p>
Vand- og energiforbrug	<p>Ejendommens vandforbrug er primært drikkevand til dyrene. Derudover bruges en del af vandet til rengøring i staldene.</p> <p>I foderautomaterne tilbydes dyrene rent vand i forbindelse med fodring, her er som bekendt krybbe placeret under ventilen for at imødekomme evt. spild.</p> <p>Lovpligtig overbrusning til slagtesvinene er tids og temperaturstyret, for at mindske spild. Staldene iblødsættes før rengøring for at mindske vandforbruget.</p> <p>Elektricitet anvendes til ventilation, lys, foderanlæg og ved overpumpning af gylle.</p> <p>Der er kun tændt for lyset i staldene i dagtimerne efter behov og lovkrav.</p> <p>Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.</p>
Gødningsopbevaring	<p>Eksisterende tank har ingen faste overdækning. Denne vedligeholdes med flydelag og tilses jf. logbogen. Flydelaget vedligeholdes ved tilsætning af halm.</p> <p>Beholderen kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger og dens vægge er tætte og beskyttede mod tæring.</p> <p>Lagrene tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, og gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.</p> <p>Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.</p> <p>Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet for ejendommen til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.</p>

Gødningsudbringning	<p>Gyllen afsættes til udbringning på egne og forpagtede arealer.</p> <p>Gyllen nedfældes eller slangeudlægges alt efter afgrøde. Der tages forbehold for vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).</p> <p>Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, hvor der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lign. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.</p> <p>Udbringning af gylle sker generelt indenfor normal arbejdstid, og aldrig på søn- og helligdage.</p> <p>Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan i samarbejde med konsulent, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.</p>
---------------------	--

BAT-teknologier er fravalgt med følgende begrundelser:

Virkemiddel	Begrundelse for fravalg
Biologisk luftvasker	<p>Biologisk luftvasker anvendes for at reducere lugt. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.</p> <p>Biologisk luftvasker er desuden fravalgt, da der er store driftsmæssige omkostninger forbundet med driften, både med hensyn til strøm, vand og vedligeholdelse.</p>
Ændring af ventilationsafkast	<p>Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtudbredelsen omkring anlægget.</p> <p>Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.</p>
Kemisk luftvasker	<p>Reducerer ammoniakfordampningen fra staldene.</p> <p>Investeringen udgør ca. 400.000 kr. Hertil kommer omkostningerne til den daglige drift. Ifølge Miljøstyrelsens BAT-blad: Luftvasker med syre (19.05.2009) er den samlede meromkostningen pr. produceret slagtesvin ved 100 % luftrensning 20 kr.</p> <p>Luftvaskeren er valgt fra ud fra en samlet økonomisk betragtning.</p>
Gylleseparation	<p>Anvendelse af separation udløses oftest af et ønske om at reducere harmoniareal til produktionen. Da det hidtil har vist sig muligt at afsætte gylle i området fravælges denne løsning.</p>
Køling af kanalbund	<p>Gyllekøling er fravalgt, da der er tale om eksisterende / renoverede stalde, og det vurderes ikke at være rentabelt at etablere køling i eksisterende gyllekanaler, da disse i den forbindelse vil skulle brydes op for at lægge køleslanger ned, derudover kan genindvindingen af varme kun anvendes i et begrænset omfang i den pågældende produktion, da varmebehovet er meget lille for en slagtesvineproduktion.</p> <p>Sammen med økonomien og den energikrævende proces ved at bortskaffe den opsamlede varme, gør at køling af gyllen er fravalgt.</p>
Gylleforsuring	<p>Anlæggets effekt er i det konkrete projekt vurderet at være væsentlig større end nødvendigt for at bringe ansøgningen i balance. Dette sammenholdt med en økonomisk større investering, - anslået 1.000.000 kr. og en årlig udgift til drift og afskrivning på 200.000 kr. syntes virkemidlet ikke at kunne leve op til BAT for det pågældende projekt.</p> <p>Miljøstyrelsens BAT-blad: Svovlsyrebehandling af gyllen i slagtesvinestalde (19.05.2009) anslår at den samlede meromkostningen pr. produceret slagtesvin er 21 kr. ved 250 DE.</p>

Bilag 2: Miljøvurderingen

Vurdering af husdyrbrugets anlæg

I forbindelse med miljøgodkendelsen udvides husdyrproduktionen i eksisterende bygninger på adressen FASTERKÆRVEJ 1, 6900 SKJERN.

Der opføres ikke nybyggeri i forbindelse med ændringen af dyreholdet. Der etableres stipladser i en eksisterende lade, som derfor ændre anvendelse til stald. Laden ligger i tilknytning til de eksisterende staldafsnit. Gulvtypen ændres derudover i tre af de eksisterende staldafsnit.

Lokalisering

Generelle afstandskrav

I forbindelse med miljøgodkendelsen ønskes der at etablere nye stipladser i en eksisterende lade, der ligger i tilknytning til de eksisterende stalde.

De lovpligtige afstandskrav i §§ 6 og 8 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, er ifølge ansøgningens oplysninger, overholdt. Dog med undtagelse af §8 stk. 1, punkt 4 afstand til offentlig vej på 15m og punkt 7 afstand til naboskel på 30 m. Afstandskravene i §8 gælder udelukkende for etablering af stalde og lignende, samt gødningsopbevaringsanlæg. En lade er dog ikke omfattet af "stalde og lignende", og skal derfor ikke overholde afstandskravene i §8.

I forbindelse med denne miljøgodkendelse etableres der stald i laden, som ændre anvendelse og derfor nu skal overholde §8. Den faktiske afstand fra den nye stald til offentlig vej FASTERKÆRVEJ samt naboskel i form af FASTERKÆRVEJ er 5 meter.

Den nye stald etableres i en eksisterende bygning, så bedriften udefra vil fremstå uændret.

På den baggrund er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener ved at reducere afstandskravene.

I henhold til §9, stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug meddeles der derfor i denne miljøgodkendelse dispensation til et reduceret afstandskrav på 5 meter fra den nye stald i en allerede eksisterende bygning til offentlig vej og naboskel.

Ringkøbing-Skjern Kommune er ikke i besiddelse af oplysninger, der kan begrunde, at der skal stilles skærpende afstandskrav i forhold til dem, husdyrloven foreskriver i § 6 og § 8.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, med undtagelse af afstandskrav til offentlig vej og naboskel, der meddelelse dispensation til, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for beskyttelseslinjer for klitfredede arealer, strand, søer, åer, skove, fortidsminder og kirker. Anlægget ligger endvidere uden for kystnærhedszone.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Placering i landskabet

Der opføres ikke nybyggeri i forbindelse med ændringen af dyreholdet. Der etableres stipladser i en eksisterende lade, som derfor ændre anvendelse til stald og gulvtypen ændres i tre af de eksisterende staldafsnit. Husdyrbruget vil fremstå uændret, da alle ændringer sker inde i de eksisterende bygninger.

Beplantning

Landskabet er et landbrugslandskab, hvor spredte læhegn og punktbeplantninger adskiller marker og den spredte bebyggelse i området ligger i forbindelse med eksisterende beplantning.

Det betyder, at der er få udsigts- og indsigtslinjer i landskabet.

Ejendommen er delvis skjult fra Fasterkærvej af læhegn eller anden beplantning.

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfalden og skabe et harmonisk anlæg.

Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

Af hensyn til landskabets nuværende udseende og beplantningsstrukturer omkring husdyrbrugets anlæg bør beplantning omkring anlægget bibeholdes.

Særlige landskabelige områder:

Husdyrbruget ligger uden for geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Konklusion

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Indretning

Dyrehold/Produktion

Besætningssammensætningen, stalddtype og årlig produktion i nudrift og ansøgt drift fremgår af tabellerne i bilag 1.3 i redegørelsen.

Der er stillet vilkår om, at antallet af dyreenheder som gennemsnit per år maksimalt må være 210,66 DE.

BAT-Bedste tilgængelige teknik

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §11 og §12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

- Staldindretning
- Management
- Foder
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier (standard vilkår) for ammoniak for visse typer af eksisterende stalde og nye stalde.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Ringkøbing-Skjern Kommune har, med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på 3146 kg NH₃. Se bilag 1.11

På FASTERKÆRVEJ 1, SKJERN er de 3 staldafsnit med fuldspaltegulv udskiftet med delvis spaltegulv i 2015 i forbindelse med ny lovkrav om dyrevelfærd for slagtesvin. For at opfylde det velfærds-mæssige krav ville et drænet gulv have været tilstrækkeligt og den yderlige forbedring med et delvis spaltegulv betragtes derfor som et frivilligt tiltag i BAT-sammenhæng. Derfor er det vejledende BAT emissionsniveau for bedriften beregnet med drænedes gulve i de 3 staldafsnit, som har fået skiftet staldgulv til delvis spaltegulv i forbindelse med de velfærds-mæssige krav.

Ammoniakemissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 3159,39 kg NH₃, i følge ansøgningen.

Det beregnede emissionsniveau for ammoniak er således ikke overholdt.

Det beregnede emissionsniveau for bedriften overskrider det vejledende emissionsniveau med 13 kg N. Kommunen vurderer, at projektet alligevel kan tillades, idet overskridelsen er under 100 kg N, som Kommunen og Natur- og Miljøklagenævnet vurderer som bagatelagtig.

Alternativt tilsættes der benzoesyre til foderet eller overdækning af eksisterende gyllebeholder.

Benzoesyre (fiktiv skema 88015): Der kan tilsættes 4,75 g benzoesyre pr. FE. Dette alternativ giver et ammoniakemissionsniveau på 3142,10 kg NH₃. Det beregnede BAT-emissionsniveau er her overholdt med 4 kg NH₃. Dette alternativ er fravalgt på nuværende tidspunkt pga. prisen på benzoesyre, men kan blive aktuel, hvis prisen ændre sig.

Overdækning af eksisterende gyllebeholder (fiktiv skema 88016): Overdækning af den eksisterende gyllebeholder på ejendommen giver et ammoniakemissionsniveau på 3155,32 kg NH₃. Det beregnede Bat-emissionsniveau er her overskredet med 9,32 kg NH₃. Kommunen vurderer, at projektet alligevel kan tillades, idet overskridelsen er under 100 kg N, som Kommunen og Natur- og Miljøklagenævnet vurderer som bagatelagtig. Dette alternativ er fravalgt på nuværende tidspunkt pga. prisen, men kan blive aktuel, hvis prisen eller forholdene ændre sig.

Emissionsgrænseværdi for nitrat

Med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at den generelle lovgivning, i forhold til håndtering af husdyrgødning, kan betragtes som værende BAT i forbindelse med udbringning.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Der er udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for fosfor i svineproduktion.

Ringkøbing-Skjern Kommune har, med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, fastlagt et BAT-emissionsniveau for bedriften på 4699 kg P/DE ab lager for slagtesvin. Se bilag 1.11

Emissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 4693,88 kg P/DE ab lager, jf. ansøgningen. Det beregnede emissionsniveau for fosfor, jf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår, er således overholdt.

Staldindretning

Den eksisterende lade ændres til stald ved at der oprettes stipladser og laves drænet gulv + spalter (33/67). De nye stipladser etableres med drænet bund af hensyn til muligheden for ventilation.

I 2015 er de 3 staldafsnit med fuldspaltegulv udskiftet med delvis spaltegulv med 25-49% fast gulv i forbindelse med ny lovkrav om dyrevelfærd for slagtesvin. Delvis spaltegulv er et BAT-gulv.

Den sidste slagtesvinestald med 720 stipladser forbliver uændret med hensyn til gulvtypen, som er drænet gulv + spalter (33/67).

Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænse værdi er overholdet med udtagelse af 13 kg N.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Management

Husdyrbruget følger Danish Crowns "Code of Practice". Her indgår retningslinjer indenfor bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.

Antallet af dyr optælles årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR-registret. Der laves gødningsregnskab for bedriften med hjælp fra planteavlskonsulent, hvor der gøres rede for handels- og husdyrgødning.

Mekanisk udstyr, som foderanlæg, overbrusning og lignende kontrolleres dagligt.

Branchekoden fra dansk landbrug om "god produktionspraksis i primærproduktionen" følges.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer således, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. management

Foder

Alle grisene fodres med næringsstoftilpassede blandinger som skiftes gennem vækstperioden. Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent foderfirma og med anvendelse af nyeste viden inden for foderoptimering. I BAT-redegørelsen bilag 1.11 er fodertiltagene

nærmere beskrevet. Der anvendes foderkorrektion på ejendommen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. foder.

Forbrug af energi og vand

Ejendommen vandforbrug bruges primært til drikkevand til dyrene og til rengøring af staldene. I foderautomaterne tilbydes dyrene rent vand ved fodring. Der er krybber placeret under ventilen for at imødekomme evt. spild.

Den lovpligtige overbrusning til slagtesvinene er tids og temperaturstyret for at mindske spild. Staldene iblødsættes før rengøring for at mindske vandforbruget.

Der anvendes elektricitet til ventilation, lys, foderanlæg og overpumpning af gylle. I staldene er der kun lys i dagtimerne efter behov og lovkrav.

Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsenet.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. energi og vand for den type bedrift.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Den eksisterende tank har ingen fast overdækning. Den vedligeholdes med flydelag og tilses jf. logbogen. Flydelaget vedligeholdes ved tilsætning af halm.

Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan i samarbejde med konsulent, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de generelle regler i husdyr- og husdyrgødningsbekendtgørelsen for udbringning af husdyrgødning, som værende tilstrækkelige til at opfylde kravene til BAT for udbringning.

Ringkøbing-Skjern Kommune anser det i øvrigt for værende BAT, at man tager højde for udbringningsarealernes fysiske karakter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Dvs., eks. jordtype, struktur og hældning, samt forhold som regn, vanding og sædskifte.

Alternativer og fravalg BAT

Fravalgte BAT-teknologier er beskrevet i bilag 1.11.

Fravalget af yderligere BAT-teknologier er velbegrundet, eftersom der ikke er proportionalitet mellem udgift og reduceret.

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

IE-husdyrbrug

Husdyrbruget på Fasterkærvej 1, 6900 Skjern er et IE-husdyrbrug, fordi det har en husdyrproduktion på over 210 dyreenheder slagtesvin (over 30 kg).
For IE-husdyrbrug gælder en række skærpede miljøkrav til driften, som er beskrevet i nedenstående afsnit:

BAT-konklusioner

Ringkøbing-Skjern Kommune skal, ud over de gældende BAT-standardvilkår, lægge relevante BAT-konklusioner til grund i forbindelse med miljøgodkendelse og revurdering af IE-husdyrbrug, når de relevante BAT-konklusioner er vedtaget i overensstemmelse med proceduren i artikel 75, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner og offentliggjort af EU-Kommissionen i EU-Tidende.

Der er endnu ikke offentliggjort BAT-konklusioner for IE-husdyrbrug og miljøgodkendelsen udarbejdes derfor på baggrund af de gældende BAT-standardvilkår og konklusionerne om den bedste tilgængelige teknik i eksisterende BAT-referencedokumenter, på samme måde, som øvrige husdyrbrug omfattet § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Når der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter, skal godkendelsen tages op til op til revurdering.

Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-Tidende.

Emissionsovervågning

Ved miljøgodkendelse af IE-husdyrbrug skal Ringkøbing-Skjern Kommune sikre, at IE-husdyrbrug mindst en gang årligt indberetter resultaterne af emissionsovervågningen. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets årlige indberetning til NaturErhvervstyrelsens Register for Gødningsregnskab, der som minimum omfatter oplysninger om antallet af dyr samt indgangs- og udgangsvægt for dyrene på husdyrbruget, er tilstrækkeligt til at opfylde kravet om indberetning af emissionsovervågningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune indhenter ved tilsyn de relevante oplysninger til brug for emissionsovervågningen fra husdyrbrugets gødningsregnskab, således at det kan kontrolleres, at forudsætningerne ved godkendelsen ikke har ændret sig.

Overholdelse af vilkår

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, skal straks underrette kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

Ringkøbing-Skjern Kommune har til opfyldelse heraf stillet vilkår om dette i miljøgodkendelsen.

Begrænsning af anvendelse af relevante farlige stoffer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 13 stk. 1 nr. 15, at på IE-husdyrbrug skal anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med IE-husdyrproduktionen begrænses med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Bestemmelsen er en følge af, at virksomheder der håndterer relevante farlige stoffer i henhold til IE-Direktivet skal gennemføre en basistilstandsrapport ved opstart eller revurdering af virksomheden således, at det kan fastlægges, hvilken tilstand anlægsområdet i tilfælde af en forøget forurening skal bringes tilbage til.

Farlige stoffer, som kan forurene jord og grundvand på husdyrbruget, vil i henhold til (EF) nr. 1272/2008 være stoffer, der kan medføre akut toksicitet og stoffer, der er farlige for vandmiljøet.

Disse stoffer vil være mærket som vist i nedenstående tabeller:

Mærkningselementer for akut toksicitet				
Klassificering	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer				
Signalord	Farligt	Farligt	Farligt	Advarsel

Mærkningselementer for stoffer, der er skadelige for vandmiljøet				
KRONISK				
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer			Der anvendes ikke piktogram	Der anvendes ikke piktogram
Signalord	Advarsel	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord

Ringkøbing-Skjern Kommune har derfor stillet vilkår, således at der ikke er behov for at udarbejde basistilstandsrapport for husdyrbruget.

Ophør af aktiviteter

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 43, at IE-husdyrbrug senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Ved ophør forstås:

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, eller

- 3) situationer omfattet af § 33, stk. 3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ringkøbing-Skjern Kommune har til opfyldelse heraf stillet vilkår om dette i miljøgodkendelsen.

Alternative løsninger

Andre muligheder

At udvide dyreholdet i de eksisterende bygninger anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Ophør

Der er stillet vilkår om ved ophør, at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for, at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til tilfredsstillende tilstand.

Der er endvidere stillet vilkår om, at kommunen kan kræve bygninger, gyllebeholdere m.v. fjernet ved ophør.

Drift

Håndtering af regnvand og restvand

Se bilag 13 for afløbsforhold.

Anslået mængde vaskevand, drikkevand og drikkevandsspild fra produktionen: 4500 m³ (normtal). Mængden af restvand forventes ikke at øges efter udvidelsen.

Tagvandet ledes dels til grøft og dels til overflade. Der bygges ikke i forbindelse med denne godkendelse og mængden af tagvand forbliver derfor uændret.

Der er stillet vilkår om, at vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på vaskeplads med afløb til opsamlingslager, eller alternativt ske i marken.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at generel lovgivning, samt vilkår i miljøgodkendelsen tager tilstrækkelig hånd om husdyrbruget håndtering af regnvand og restvand, således det ikke påvirker omgivelserne væsentligt.

Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof

Der er stillet vilkår om opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte omgivelserne mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets anvendelse af kemikalier, fyringsolie og brændstof.

Håndtering og opbevaring af affald

Der er stillet vilkår om håndtering og opbevaring af affald.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at på baggrund af redegørelsen fra ansøger, samt vilkår i miljøgodkendelsen vil håndteringen og opbevaring af affald fra husdyrbruget ske under hensyntagen til omgivelserne.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

I forbindelse med denne miljøgodkendelse, udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af nitratudvaskning til overfladevand og grundvand, fosforoverskud, ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgeneafstande.

Naboforhold

Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, hvilket er foretaget efter henholdsvis den nye lugtvejledning. Lugtgeneafstandene (afstande, hvor der kan forventes væsentlige lugtgener), er ifølge ansøgningen, som følgende:

Byzone:	496,12 meter
Samlet bebyggelse:	386,65 meter
Enkelt bolig:	174,22 meter

Ifølge ansøgningen, er de faktuelle afstande minimum 1270 meter til samlet bebyggelse (Faster) og 320 meter til enkelt bolig (Fasterkærvej 5, Skjern). Afstanden til den nærmeste byzone (Skjern) er 6,6 km.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden".

Beregningerne af lugtemissionen viser altså, at geneafstandene fra staldanlægget er mindre end de faktuelle afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig (uden landbrugspligt).

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone-, eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Støj

Støjkilder fra husdyrbruget udgøres primært af korntørring, ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og indtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport.

Der er et multistep styring af ventilationen. Ventilationsstøj må forventes hele døgnet, dog vil ventilationssystemet generelt køre mindre i aften og nattetimerne grundet den lavere udendørstemperatur.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om, at såfremt der skulle opstå støjgener for de omkringboende og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages støjmålinger. Der er endvidere fastsat vilkår om støjniveauer for husdyrbruget.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde. I vintermånederne er lyset i staldene tændt i mindst 8 timer.

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v.. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

I forbindelse med råvareleverancer og foderfremstilling kan der opstå støvgener. Disse støvgener vil være koncentreret omkring ejendommens foderlade og blanderum. Der er monteret cyklon på tunetanken, så støvgenerne begrænses i forbindelse med indblæsning af korn. I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet vil mængden af foder der forarbejdes blive forøget.

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Transport

Ansøgt projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget.

Antal	Kapacitet pr. læs	Antal transporter pr. år	
		Før udvidelse	Efter udvidelse
Smågrise (væk)	Traktor	21	28
Slagtedyr	Lastbil	40	52
Døde dyr	Lastbil	40	52
Foder	30 t (Lastbil)	20	26
Korn	Traktor / Lastbil	62	83
Gylle	25 tons (Traktor)	95	150
Transporter i alt		278	391

Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Der er stillet vilkår om, hvilken veje transport af husdyrgødning som udgangspunkt skal foregå af.

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsler, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Ved arbejdskørslernes ophør skal det offentlige vejareal, jf. Færdselsloven, rengøres. Det er Politiet, der er myndighed for færdsel på offentligt areal.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, ved overholdelse af de generelle krav mht. til transport fastsat i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse, at transport af husdyrgødning kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne.

Ammoniakpåvirkning

Beskyttelsesniveauet for ammoniak er sammensat af flere elementer:

- Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af § 11 og § 12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 27, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- En forbudszone, hvor der ikke må etableres, udvides, eller foretages ændringer af stalde, eller gødningsopbevaringsanlæg indenfor 10 meter til Kategori 1- og 2-Natur.

Generel ammoniakreduktion

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet for husdyrbruget er 30 %, dog med visse modifikationer i henhold til husgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3.

Sigtet med krav om reduktion af ammoniaktabet fra husdyrbrug er at sikre, at der både generelt og specifikt i forhold til beskyttede naturtyper og internationale forpligtigelser, sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen (baggrundsbelastningen) på Danmarks natur.

Ifølge ansøgningen udleder husdyrbruget 1,10 kg N/år mindre end det lovpligtige krav foreskriver. Dvs., at det lovpligtige ammoniakreduktionskrav for husdyrbruget, er opfyldt.

Ammoniak påvirkning af natur

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet og
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Samlet vurdering af husdyrbrugets påvirkning på ammoniakfølsom natur

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Det nærmeste Kategori 1-Naturområde ligger over 5 km i sydøstlig retning fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget.

I kraft af den store afstand (mere end 3 km) til kategori 1 naturområderne er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

I kraft af den store afstand til området (mere end 3 km), er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af det nærmeste Kategori 2-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret moser, enge og søer. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne indenfor 1.000 m fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg/N/ha	Målsætning i Kommuneplan	
Mose	270 meter	Syd	0,2	C-målsat	
Mose	490 meter	NordVest	0,2	C-målsat	

Der er tre overordnede målsætninger for naturbeskyttelsesområderne i kommuneplanen 2013-2025 (Kommuneplanen kan ses på www.rksk.dk):

	A-målsatte	B-målsatte	C-målsatte
Mål	Områderne bevares med deres sjældne plante-og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne	Der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante-og dyreliv	Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Baggrundsbelastningen lå i 2012 på 15,2 kg N/ha/år. De nærmeste marker grænser op til et af naturområderne. Da der som hovedregel, generelt er krav om nedfældning af flydende husdyrgødning i sort jord og på græsmarker, vurderes markbidraget, at være væsentligt under 1 kg N/ha/år. En yderligere belastning af området større end 1 kg N/ha/år vurderes at være væsentlig.

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget forekommer derudover vandhuller/enge, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur. Kommunen vurderer, at udvidelsen/ændringen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne, idet områderne ikke er ammoniakfølsomme naturtyper.

Samlet vurdering i forhold til ammoniakudledningen fra anlægget.

Det generelle ammoniakreduktionskrav er, ifølge ansøgningen, overholdt. Tilsvarende er de generelle beskyttelsesniveauer i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af det generelle ammoniakreduktionskrav og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste:

- At husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbårne kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau
- At ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkringliggende naturområder.
- At det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud i mod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og i mod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV, på ejendommens udbringningsarealer. Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at plantearterne næppe findes på udbringningsarealerne.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune:

Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padde påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter væsentligt.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Vurdering af husdyrbrugets arealer

Udbringningsarealerne er på i alt 197,50 ha. Der udbringes i alt 276,66 DE husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer, svarende til 1,4 DE pr. ha. Det vurderes, at harmonikravet er overholdt.

Alle arealer har tidligere været anvendt som udbringningsarealer til husdyrgødning.

Vandmiljø

Kvaliteten af vandmiljøet i søer og fjorde er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer, der medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som eks. søsalat. Ved for store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetationen, som eks. ålegræs reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltsvind øges til skade for plante- og dyrelivet.

Vandplan 2010-2015 for Hovedvandopland 1.8 Ringkøbing Fjord skal sikre at søer, vandløb, grundvandsforekomster og kystvande i udgangspunktet opfylder miljømålet 'god tilstand' inden udgangen af 2015. Endvidere skal det sikres, at eventuelle forringelser af tilstanden for vandområderne forebygges. (Vandplanen findes på Naturstyrelsens hjemmeside www.naturstyrelsen.dk)

Vandløb

En del af husdyrbrugets arealer ligger i oplandet til vandløb FASTERKÆR BÆK. Ifølge Vandplan 2010-2015 må vandløbene ikke anvendes til formål, der hindrer opfyldelse af de konkrete miljømål fastsatte i Vandplanen.

Det er kommunens vurdering, at almindelig landbrugsdrift på vandløbsnære arealer ikke vil påvirke vandløbskvaliteten i væsentlig grad. Med kravene om 2 meter bræmmer langs væsentlige vandløb, vil påvirkningen på vandløb fra landbrugs relateret arealdrift være yderst minimal.

Sædskifte

Scenarie 1:

På alle marker i Ringkøbing-Skjern kommune er der valgt et S4 sædskifte, hvilket svarer til referencesædskiftet for disse arealer.

Eftersom ansøger har valgt samme sædskifte, som referencesædskiftet for alle marker, er beregningerne af kvælstofudvaskningen og fosforoverskuddet foretaget på baggrund af referencesædskiftet. Der er derfor ikke stillet krav til specifikke sædskifter, idet ansøger ikke har anvendt "sædskifte" som virkemiddel for at reducere udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet.

Scenarie 2:

På alle marker i Ringkøbing-Skjern Kommune er der valgt et S6-sædskifte, hvilket ikke svarer til referencesædskiftet, der er S4.

Eftersom ansøger ikke har valgt samme sædskifte, som referencesædskiftet for alle marker, er beregningerne af kvælstofudvaskningen og fosforoverskuddet ikke foretaget på baggrund af referencesædskiftet. For alle ejendommens arealer, er der derfor stillet vilkår, svarende til kriterierne for de pågældende sædskifter (se vilkår).

Kvælstofudvaskning til overfladevand

Kvælstofudvaskningen fra marker afhænger af vandafstrømningen og dermed af nedbørsmængderne. Når der korrigeres for variationen i afstrømningen, er der sket et tydeligt fald i nitratudvaskningen til Ringkøbing Fjord siden 1992, hvilket må tilskrives effekten af tiltag til nedbringelse af kvælstofbelastningen fra især landbruget. Effekten af tiltagene er dog ikke større end, at de senere års generelle tendens til en stigning i nedbørsmængderne og dermed

ferskvandafstrømningen, delvist modvirker effekten af tiltagene til reduktion af kvælstofbelastningen.

Husdyrlovens generelle nitratbeskyttelse

I husdyrloven er beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskningen rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder jf. Miljøstyrelsens Nitratklassekort. Arealer, som hører under kategorierne "Nitratklasse I, II eller III", er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar, end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

128,19 ha af udbringningsarealerne ligger i nitratklasse II, se bilag 8. I nitratklasse II er der som udgangspunkt krav om, at der kun må udbringes svarende til 65 % af, hvad harmonireglerne tillader.

Størrelsen af det samlede ejede og forpagtede udbringningsareal der er berørt, medfører at husdyrbruget, som udgangspunkt, skal reducere husdyrtrykket svarende til 77,28 % af fuldt husdyrtryk på de ejede og forpagtede arealer.

Scenarie 1 (14% ekstra efterafgrøder)

Det reducerede husdyrtryk svarer til 1,08 DE/ha (DE_{max}) og en udvaskning til overfladevandet (DE_{max}) på 69,7 kg N/ha/år. Det ansøgte husdyrtryk er 1,40 DE/ha (DE_{reel}). I kraft af at ansøger anvender et virkemiddel, i form af 14% ekstra efterafgrøder, vil den reelle udvaskning til overfladevandet (DE_{reel}) reduceres til 65,6 kg N/ha/år.

Scenarie 2 (S6 sædskifte)

Det reducerede husdyrtryk svarer til 1,00 DE/ha (DE_{max}) og en udvaskning til overfladevandet (DE_{max}) på 69,2 kg N/ha/år. Det ansøgte husdyrtryk er 1,40 DE/ha (DE_{reel}). I kraft af at ansøger anvender et virkemiddel, i form af S6 sædskifte, vil den reelle udvaskning til overfladevandet (DE_{reel}) reduceres til 62,8 kg N/ha/år.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevandet er dermed overholdt, ifølge beregning foretaget i ansøgningssystemet.

Grundlag for skærpet nitratbeskyttelse.

Det følger af husdyrgodkendelsesloven, at kommunalbestyrelsen, inden der meddeles tilladelse eller godkendelse af et husdyrbrug, skal vurdere om det ansøgte kan medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter og planer.

Til opfyldelse deraf foretages der, for husdyrbruget, en konkret vurdering af om der er grundlag for en nitratbeskyttelse, som er højere end den generelle beskyttelse.

I forhold til skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevande, har Miljøstyrelsen fastlagt følgende afskæringskriterium:

Et projekt for husdyrbrug, kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle-, eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter:

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventu-el øget

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen FASTERKÆRVEJ 1, 6900 SKJERN
8. juli 2016

nitratudvaskning fra andre kilder, end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade, et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv.

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion, er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin, og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering af pkt. 1, projektet i kumulation:

Ringkøbing-Skjern kommune har ikke fundet andre kilder til nitratudvaskning, som kan bidrage til en øget udvaskning fra oplandet siden 1. januar 2007.

- For alle dambrugene i oplandet til Stadil Fjord og Ringkøbing Fjord gælder, at der ikke er givet tilladelse til merudledning af nitrat siden 90'erne.
- Data fra Naturstyrelsen over spildevandsudledningerne til de to oplande viser, at der siden 2007 er sket et fald på 3,17 tons i udledning af nitrat til Stadil Fjord og 47,99 tons i udledning af nitrat til Ringkøbing Fjord.

Hvad angår spildevand fra det åbne land, så er det primært nedsivningstilladelser der gives og kun i få tilfælde, hvor andet ikke har kunnet lade sig gøre, er der givet tilladelse til minirensningsanlæg.

Derudover vil kommunen fra og med i år give påbud til ejere med direkte udledning til sårbar recipient om, at de inden for en given tidsfrist, skal have etableret nedsivningsanlæg. Det er derfor kommunens opfattelse, at udvaskningen af nitrat fra spildevand i det åbne land til de 2 oplande, har været faldende inden for den sidste årrække og vil blive ved med at falde de kommende år.

Ringkøbing-Skjern Kommune konstaterer i forhold til antal dyreenheder i oplandet, at nyeste data fra Miljøstyrelsen viser, at i hele oplandet til Ringkøbing Fjord og dermed inden for kommunens grænser, er husdyrintensiteten i perioden fra 2007 til 2015 steget og tendensen er sikker. Stigningen er på 2,18 % fra 245988,93 DE i 2007 til 251354,71 DE i 2015.

I henhold til Miljøstyrelsen, kan kommunen dog godt godkende projekter i oplande med et stigende husdyrtryk, hvis nitratudvaskningen ikke er større end den, der svarer til et planteavlbrug. I tilfælde af, at udvaskningen er større, kan den reduceres med en række virkemidler f.eks:

Reducerede gødningsnormer
Flere efterafgrøder
Ændret sædskifte
Afbrænding af husdyrgødning
Separering af husdyrgødning
Afsætning til biogasanlæg

I det konkrete projekt, er udvaskningen fra et planteavlsbrug, i ansøgningen, beregnet til 65,7 kg N/ha. Kvælstofudvaskning i det konkrete projekt, DEreel, er jf. ansøgningen scenarie 1: 65,6 kg N/ha eller scenarie 2: 62,8 kg N/ha og overstiger dermed ikke udvaskningen, der svarer til et planteavlsbrug.

Ansøgeren har i det konkrete projekt valgt: scenarie 1 med 14% ekstra efterafgrøder eller scenarie 2 med S6 sædskifte.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at påvirkningen fra projektet i kumulation med andre planer og projekter, opfylder afskæringskriterie 1 i forhold til påvirkning af overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle-, eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af nitratudvaskning.

Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering af Pkt. 2A og 2B, projektet i sig selv:

Husdyrbrugets udbringningsarealer har, det lukkede bassin Ringkøbing Fjord som slutrecipient og er derfor omfattet af det skærpede krav på 1 %.

På baggrund af Naturstyrelsens basisanalyser, med oplysninger om størrelsen af landbrugsarealer og den samlede kvælstofudvaskning fra oplandene, er det beregnet, hvor stor en påvirkning af recipienterne, som ansøgningen i sig selv vil medføre.

Beregningen er gennemført som et "Worst cases" scenarie, hvor der er valgt det mindst mulige reduktionspotentiale og regnet på den totale kvælstofudvaskning, i stedet for mer-udvaskningen fra et husdyrbrug.

Opgørelse af worst case nitratudvaskning til overfladevand:

Scenarie 1 (14% ekstra efterafgrøder)

Ringkøbing Fjord		
Landbrugsareal i opland	(ha)	230073
Samlet udvaskning af kvælstof fra opland	(kg)	2752000
Det ansøgte:		
Kvælstof udvaskning fra udbringningsareal i opland:		
Maks. 25 % kvælstofudvaskning (Red, potentiale 75 - 100 %) (ha)		69,31
Maks. 50 % kvælstofudvaskning (Red. potentiale 50 - 75 %) (ha)		128,19
Maks. 100 % kvælstofudvaskning (Red, potentiale 0 - 50 %) (ha)		0
Husdyrbrugets kvælstofoverskud (DEreel)	(kgN/ha/år)	65,6
Maksimal udvaskning fra udbringningsarealer	(kgN/år)	5341
Maksimal andel af kvælstofudvaskning til Ringkøbing Fjord (%)		
		<u>0,194</u>

Scenarie 2 (S6 sædskifte)

Ringkøbing Fjord		
Landbrugsareal i opland	(ha)	230073
Samlet udvaskning af kvælstof fra opland	(kg)	2752000
Det ansøgte:		
Kvælstof udvaskning fra udbringningsareal i opland:		
Maks. 25 % kvælstofudvaskning (Red, potentiale 75 - 100 %) (ha)		69,31
Maks. 50 % kvælstofudvaskning (Red. potentiale 50 - 75 %) (ha)		128,19
Maks. 100 % kvælstofudvaskning (Red, potentiale 0 - 50 %) (ha)		0
Husdyrbrugets kvælstofoverskud (DEreel)	(kgN/ha/år)	62,8
Maksimal udvaskning fra udbringningsarealer	(kgN/år)	5113
Maksimal andel af kvælstofudvaskning til Ringkøbing Fjord (%)		<u>0,186</u>

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, på baggrund af worst case scenariet af husdyrbrugets maksimale andel af kvælstofudvaskningen til Ringkøbing Fjord, at afskæringskriterie pkt. 2A og 2B er opfyldt, idet påvirkningen fra projektet i sig selv, er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland og derfor ikke vil påvirke overfladevande, herunder Natura 2000-områder, samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning.

Samlet set, er det derfor Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der på baggrund af den konkrete vurdering af ansøgningen, ikke er behov for en skærpelse af den generelle nitratbeskyttelse af overfladevande.

Fosforudvaskning til overfladevand

Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelse

Risikoen for tilførsel af fosfor til vandmiljøet er bl.a. bestemt af fosforpuljen i jorden, jordtype og dræningsforhold, hvilket beskyttelsesniveauerne i husdyrloven er fastlagt på baggrund af. Beskyttelsen af vandområderne mod fosfor er rettet mod oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor, jf. Miljøstyrelsens fosforkort. (På bilag 7 ses udbringningsarealerne i forhold potentielle fosforklasser (P-klasser)).

Ifølge ansøgningen afvander alle udbringningsarealerne til Natura 2000-området Ringkøbing Fjord. De ejede/forpagtede udbringningsarealer er ifølge ansøgningen beliggende på (JB1) og (JB4) jorde.

1,91 ha ligger i "P-klasse 2", som er drænedegrøftede lavbundsarealer. For disse udbringningsarealer er der generelt krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må være 2 kg P/ha/år.

Ifølge ansøgningen ligger 195,59 ha af udbringningsarealerne i "P-klasse 0". Disse arealer udløser derfor ikke som udgangspunkt skærpede krav til husdyrbrugets fosforoverskud, idet de generelle harmoniregler generelt anses tilstrækkelige til beskyttelse af Natura 2000-områderne mod fosfortilførsel fra arealerne.

Det tilladte fosforoverskud fra bedriftens arealdrift beregnes på bedriftsniveau og ikke i forhold til de enkelte marker. Eventuelle vilkår til fosforoverskuddet stilles ligeledes på bedriftsniveau (jf. Miljøstyrelsens Wiki-vejledning).

I miljøgodkendelsen regnes med to scenarier. Senarie 1 med 14% ekstra efterafgrøder og senarie 2 med S6 sædskifte.

Scenarie 1

Ifølge ansøgningen regnet med 14% ekstra efterafgrøder er det gennemsnitlige fosforoverskud på 14,9 kg P/ha/år, hvilket på bedrift niveau er 236,6 kg P mindre end det lovpligtige fosforoverskud.

Scenarie 2

Ifølge ansøgningen regnet med S6 sædskifte med 10% frøgræs er det gennemsnitlige fosforoverskud på 15,8 kg P/ha/år, hvilket på bedrift niveau er 234,8 kg P mindre end det lovpligtige fosforoverskud.

Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelsesniveau overholdes, ifølge ansøgningen, ved anvendelse af enten 14% ekstra efterafgrøder eller et S6 sædskifte.

Risikoarealer

Tilførslen af fosfor fra markerne til overfladevand sker hovedsagligt ved overfladisk afstrømning, udvaskning via dræn, brinkerosion, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning. En fortsat nettotilførsel af fosfor til jorden, øger risikoen for øget tilførsel af fosfor til vandmiljøet, idet jordens evne til at tilbageholde fosfor falder, som følge af øgede akkumulering. Ved overfladiske transportprocesser tabes der også mere fosfor til vandmiljøet i takt med, at fosforindholdet i overjorden stiger.

Effekten af husdyrudvidelser på fosforafstrømningen til vandområder er vanskelig at kvantificere. Analyser i det tidligere Ringkøbing Amt, viser dog en klar sammenhæng mellem fosforkoncentrationen i vandløb og husdyrtætheden. Således stiger fosforkoncentrationen og dermed transporten jo større husdyrtæthed, der er i oplandet.

Landbrugsdriften på arealer, som enten skråner eller afvandes, bør tilrettelægges således, at fosfortilførslen til vandområderne minimeres.

Der er ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer, som skråner 6 grader, eller derover mod vandområder. Det er derfor vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladestrømning af fosfor fra husdyrbrugets udbringningsarealer til vandmiljøet.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udbringning af husdyrgødning i henhold til gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i vandløbene negativt.

Grundlag for skærpelse af husdyrlovens generelle fosforbeskyttelse

Det følger af husdyrgodkendelsesloven, at kommunalbestyrelsen, inden der meddeles tilladelse, eller godkendelse af et husdyrbrug skal vurdere, om det ansøgte kan medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter og planer.

Til opfyldelse deraf, foretages der for husdyrbruget en konkret vurdering af, om der er grundlag for en fosforbeskyttelse, der er højere end den generelle beskyttelse.

Ringkøbing-Skjern kommune har ikke fundet andre kilder til fosforudvaskning, som kan bidrage til en øget udvaskning fra oplandet siden 1. januar 2007 og der vurderes derfor kun på husdyrbrugets påvirkning.

Som grundlag for at vurdere om, der er behov for at skærpe kravene uden for de fastlagte fosforklasser, beregnes det ansøgte andel af fosforbelastningen til de Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor. Er denne belastning væsentlig, fastlægges der vilkår i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4.

På baggrund Naturstyrelsens basisanalyser, med oplysninger om, den samlede fosforudvaskning fra oplandene er det beregnet, hvor stor en andel af udvaskningen til recipienterne, som ansøgningen i sig selv vil medføre.

Beregningerne er lavet med forudsætningerne:

Den forøgede udvaskning svarer den procentvise forøgelse af fosforpuljen over 20 år.

Gennemsnitligt fosfor indhold i de øverste 25 cm af landbrugsjord er 2000 kg P/ha

Maksimal udvaskning af fosfor fra sammenhængende landbrugsareal er 1 kg P/ha.

Opgørelse af "Worst case" fosforudledning til overfladevand:

Scenarie 1(14% ekstra efterafgrøder)

Beregning af forøgelsen i jordens fosforpulje		
Fosforoverskud på husdyrbruget	(kgP/ha)	14,9
Fosfor i jordens øverste 25 cm	(kgP/ha)	2000
Forøgelse af fosforpulje i den 20 årige afskrivningsperiode.	(%)	14,9
Vandområde	Ringkøbing Fjord	
Beregning af fosforudvaskning		
Husdyrbrugets udbringningsareal i opland	(ha)	197,5
Worst case udvaskning	(kgP/ha)	1
Worst case udvaskning fra husdyrbruget (kg P)		29,4
Beregning af husdyrbrugets andel af fosforudvaskning i opland		
Total fosfor udledning til recipient.	(kg)	93000
Husdyrbrugets andel af udledning	(%)	0,0316

Scenarie 2 (S6 sædskifte med 10% frøgræs)

Beregning af forøgelsen i jordens fosforpulje		
Fosforoverskud på husdyrbruget	(kgP/ha)	15,8
Fosfor i jordens øverste 25 cm	(kgP/ha)	2000
Forøgelse af fosforpulje i den 20 årige afskrivningsperiode.	(%)	15,8
Vandområde		Ringkøbing Fjord
Beregning af fosforudvaskning		
Husdyrbrugets udbringningsareal i opland	(ha)	197,5
Worst case udvaskning	(kgP/ha)	1
Worst case udvaskning fra husdyrbruget (kg P)		31,2
Beregning af husdyrbrugets andel af fosforudvaskning i opland		
Total fosfor udledning til recipient.	(kg)	93000
Husdyrbrugets andel af udledning	(%)	0,0335

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående beregninger, at det ansøgtes maksimale andel af fosforudledningen på 0,03 % ikke vil påvirke Natura 2000-området Ringkøbing Fjord væsentligt.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at fosfortabet fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet i sig selv, eller i kumulation med andre projekter. Vilkår til skærpelse af den generelle fosforbeskyttelse, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4 afsnit 1, er derfor ikke nødvendige.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at den generelle lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte Ringkøbing Fjord mod en væsentlig påvirkning med fosfor fra husdyrbrugets drift.

Grundvand

Udbringningsarealerne ligger i område med almindelige og særlig drikkevandsinteresser. Udbringningsareal 2-0 ligger i indvindingsområde til Borris Vandværk.

På husdyrbrugets arealer er der en markvandingsboring. Ved boringer, jf. § 9, stk. 4 i Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, skal der holdes et fredningsbælte omkring borestedet på mindst 10 meter for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 meter for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringen på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Fra 1. august 2011 blev det lovpligtigt, at etablere en 25 meter beskyttelseszone omkring almene indvindingsboringer, hvor der ikke må dyrkes, gødes, eller sprøjtes med pesticider. Almene indvindingsboringer er boringer, der forsyner mindst 10 ejendomme med vand.

Beskyttelsen af grundvandet mod nitratudvaskning fra rodzonen er i husdyrloven rettet mod de nitrاتفølsomme indvindingsområder.

Udbringningsarealerne ligger, ifølge Miljøstyrelsens kortværk, uden for nitrاتفølsomme indvindingsområder. Arealerne er derfor ikke omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for kvælstofudvaskningen fra rodzonen, idet de generelle harmoniregler anses for tilstrækkelige til at beskytte grundvandet mod kvælstofudvaskning fra arealernes rodzone.

Det er derfor vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig nitratpåvirkning af grundvandet herunder de nitrاتفølsomme indvindingsområder.

Natur i forhold til udbringningsarealerne

Natur i forhold til udbringningsarealerne

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er registreret som beskyttede naturtyper.

Flere af udbringningsarealerne grænser op til § 3-beskyttede naturområder (se bilag 6a og 6b). Der er tale om § 3 hede, eng, mose og sø.

Ingen af udbringningsarealerne skråner mere end 6 grader ned mod § 3-beskyttet natur og det er derfor Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke vil være væsentlig risiko for, at overfladestrømning fra markerne vil påvirke den § 3-beskyttede natur.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på den baggrund, at § 3 naturområderne ikke vil blive væsentlig påvirket af udbringning af husdyrgødning på de nærliggende markarealer og at de generelle regler for udbringning, samt vilkår til BAT på udbringning er tilstrækkelige til at beskytte områderne imod påvirkning af tilstanden.

Ifølge ansøgningen udbringes der i nudrift og i ansøgt drift svinegylle på arealerne.

Der er ingen af udbringningsarealerne, der grænser umiddelbart op til Natura 2000 naturområder, som er ammoniakfølsomme (Kategori 1 natur). Kommunen vurderer, at de generelle regler for udbringning af husdyrgødning er tilstrækkelige til at beskytte §3 områderne imod tilstandsændringer og væsentlig påvirkning.

Herudover er det Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er andre naturområder, herunder andre Natura 2000-områder, der ikke er beskyttet tilstrækkeligt mod ammoniak fra den ansøgte arealdrift. Vurdering er baseret på baggrund af de store afstande til de andre naturområder.

På baggrund af ansøgningen og oplysninger fra ansøger vurderes det, at driften af udbringningsarealerne ikke ændres væsentligt i forhold til den hidtidige drift. Markdrift i form af omlægning, gødskning, sprøjtning og andre jordbrugsaktiviteter vurderes ikke at give anledning til væsentlig merbelastning af områdets beskyttede naturområder.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- Udvidelse af dyreholdet til 7700 slagtesvin (30-110 kg), i alt svarende til 210,66 DE, samt ændring af en eksisterende halmlade til stald kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur, Natura 2000-områder overbelastet med fosfor (Ringkøbing Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Ringkøbing Fjord), grundvand, herunder nitratfølsomme indvindingsområder, samt landskabelige værdier og kulturmiljøer. Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

- Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3: Kommentarer

Beredskabsplan

Beredskabsplanen/driftsforskriften skal beskrive, hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for miljøet.

Den skal, som minimum, indeholde:

- a. Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, herunder telefonnumre.
- c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m..
- d. En opgørelse over materiale, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Kompost til markstak

Dybstrøelse, som har ligget i stald i 3 – 4 måneder er oftest kompostlignende, dog kan dybstrøelse fra fjerkræstalde være kompostlignende, allerede efter 1–2 måneder. Kompostlignende dybstrøelse må opbevares i markstak, når tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti.

Der gøres opmærksom på, at dybstrøelse fra gødningsmåtte under kalve- og svinehytter, også kun må opbevares i markstak, når det er kompostlignende.

Støj

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa).

Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift), eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

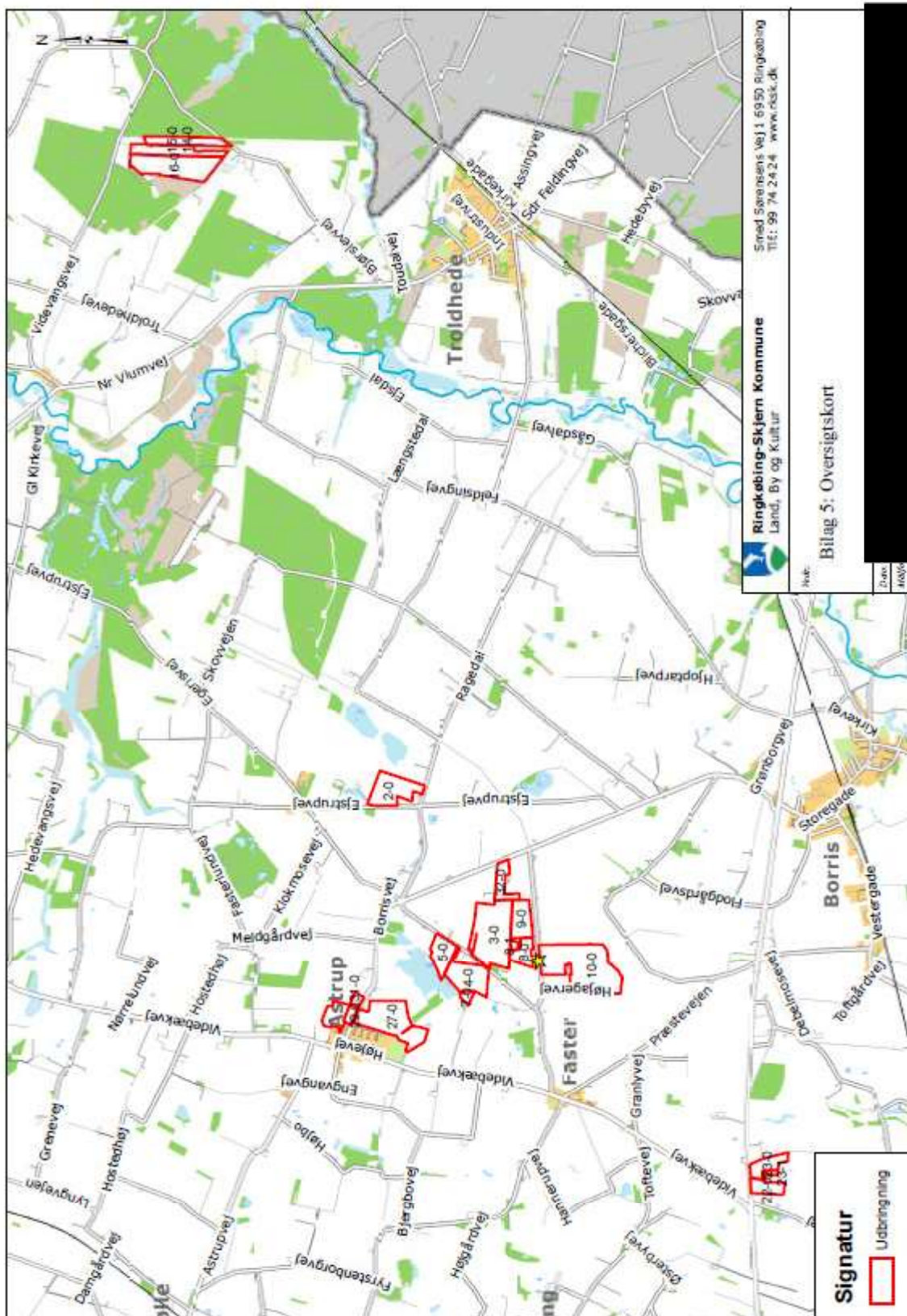
Støjmålinger skal udføres, som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden, aftales med tilsynsmyndigheden.

Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Bilag 4: Situationsplan, samlede anlæg

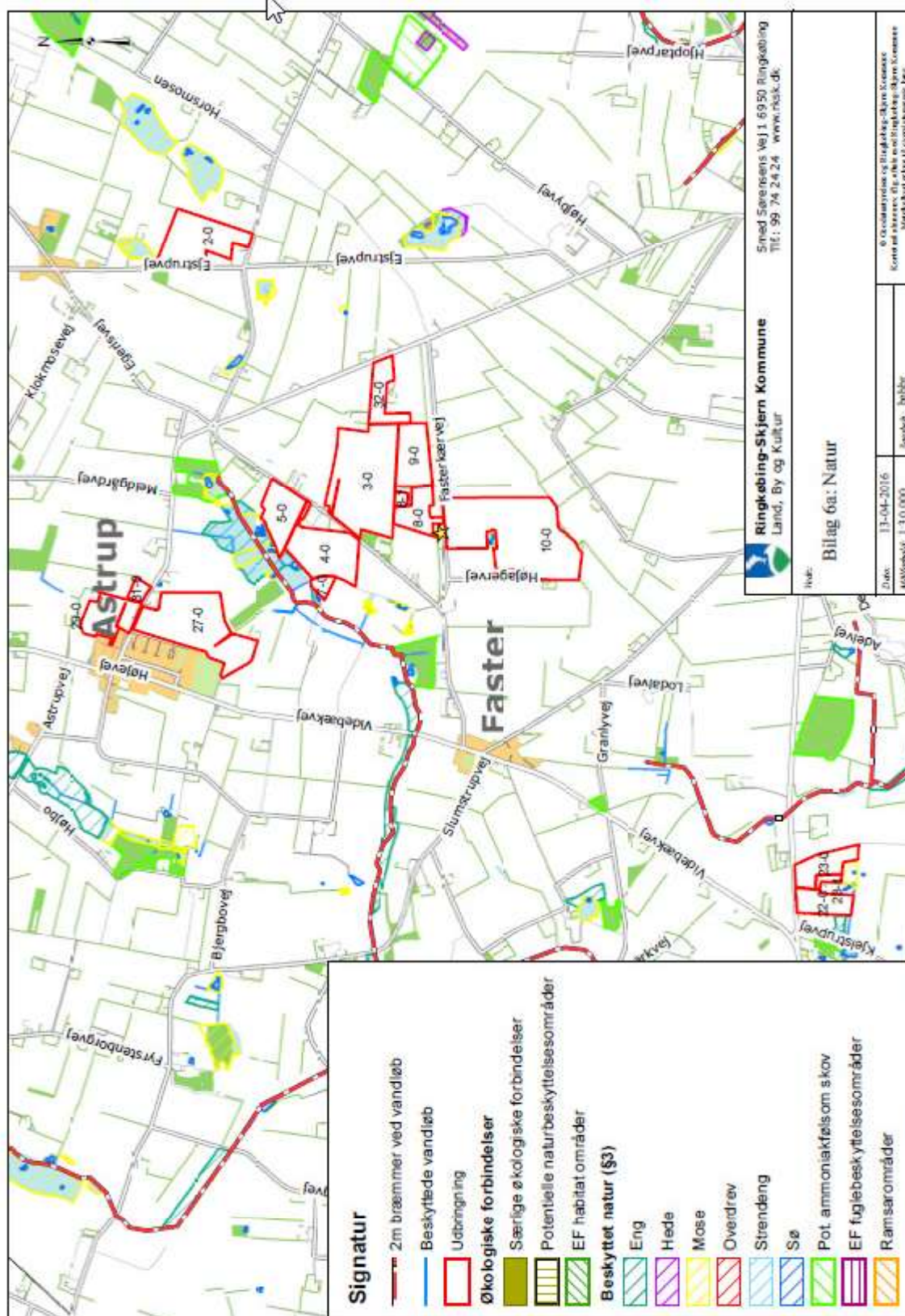

Bilag 5: Oversigtskort, samlede anlæg

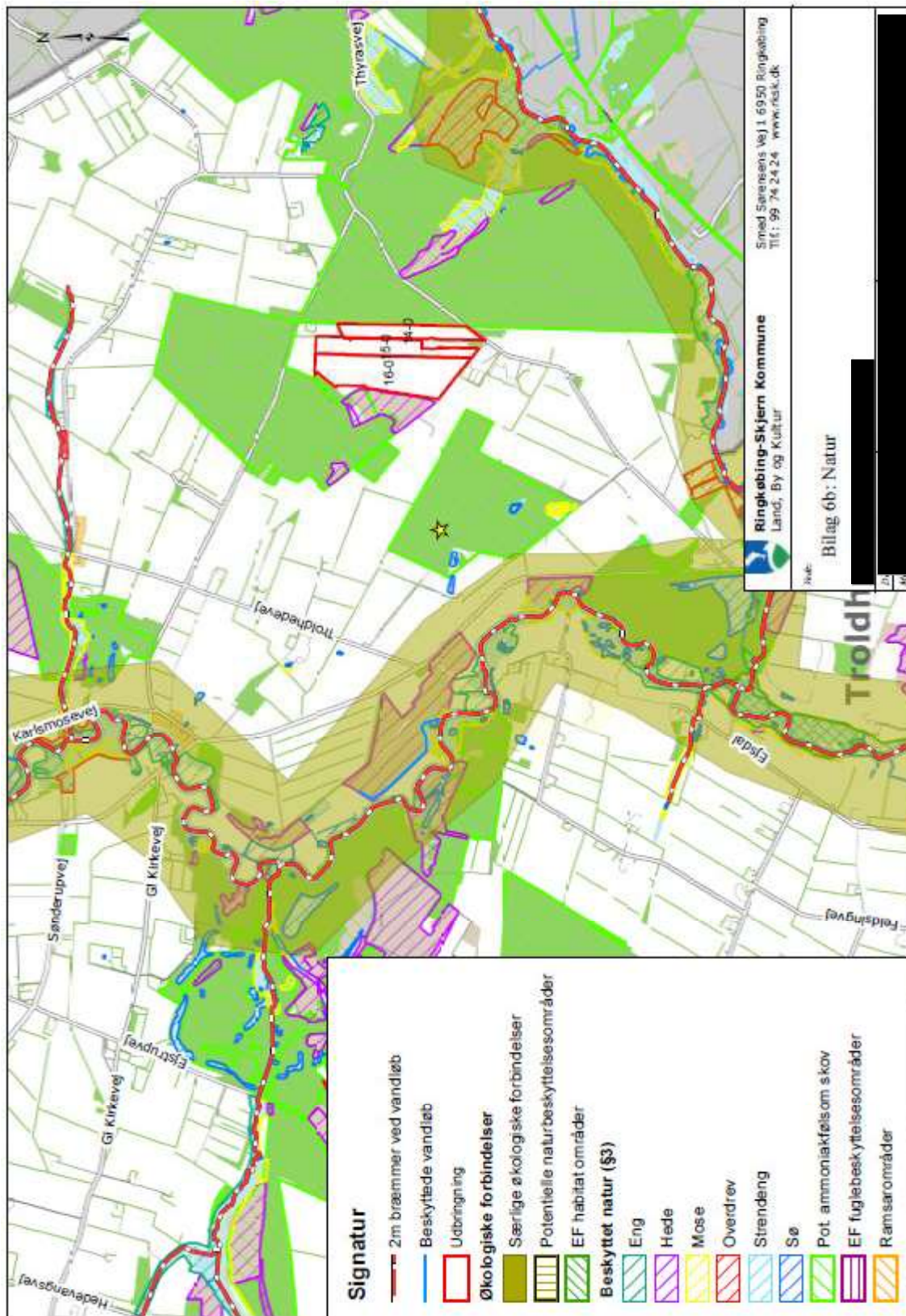

Bilag 6: Udbringningsareal, Natur

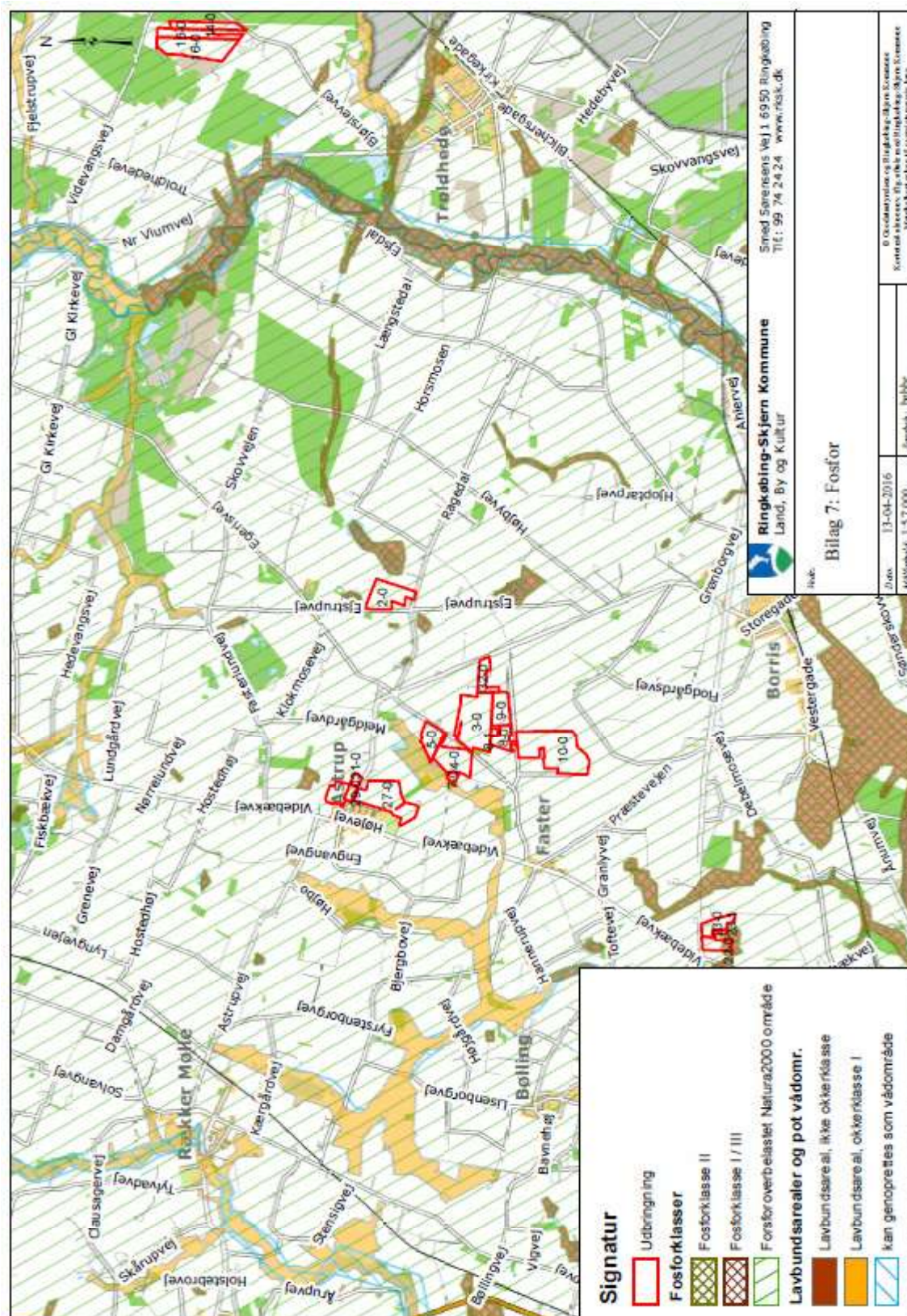

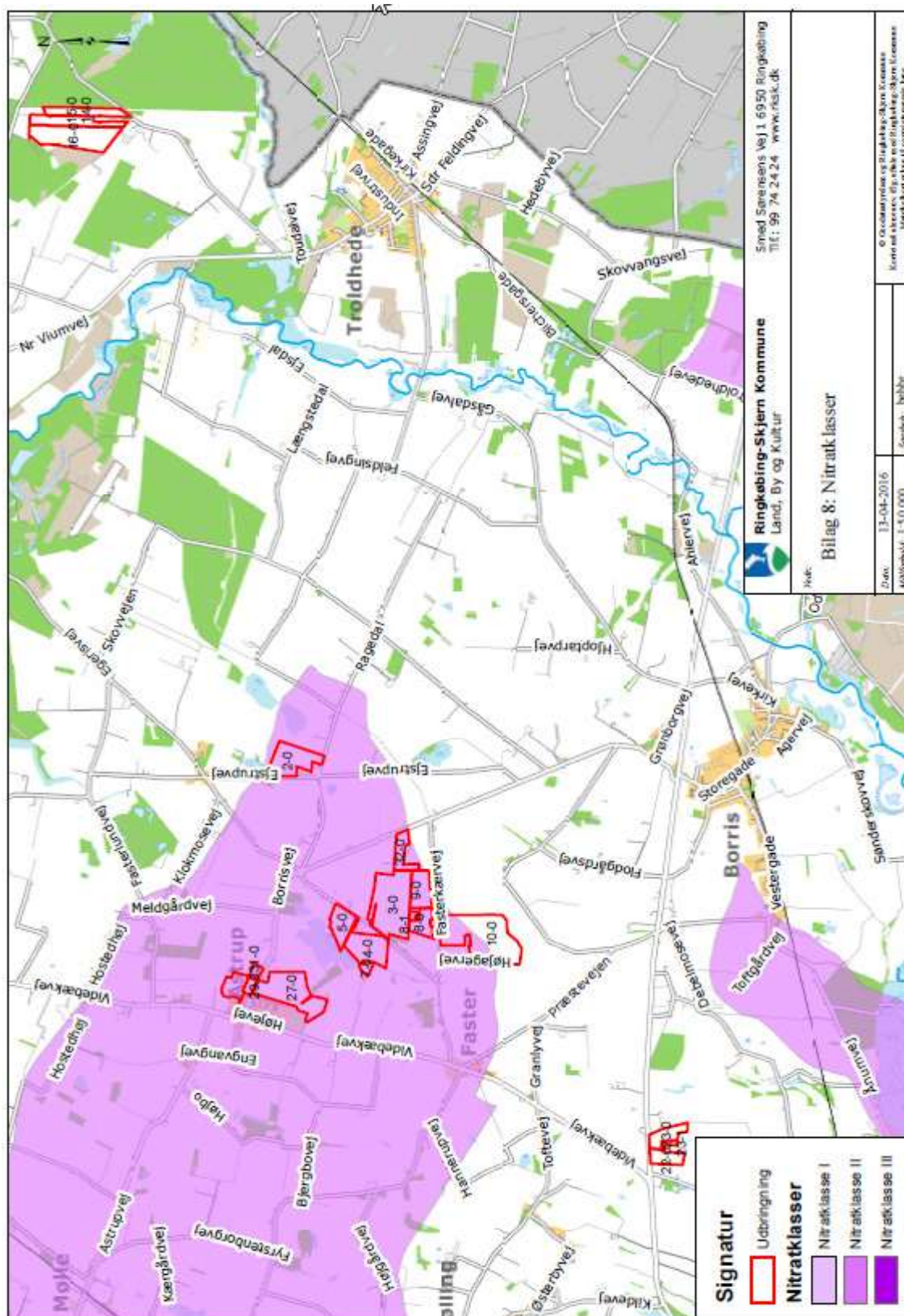

Bilag 7: Udbringningsareal, Fosfor

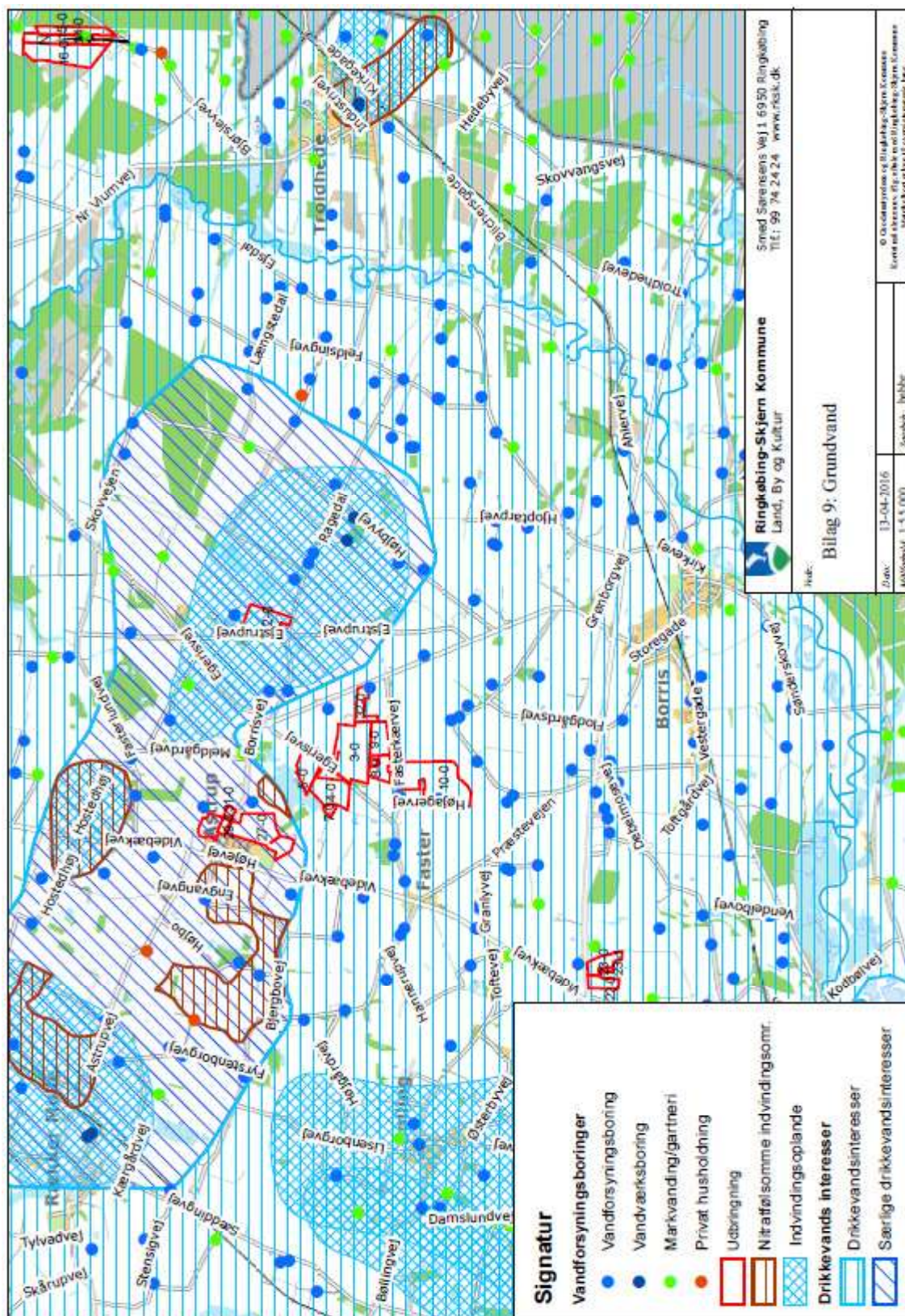

Bilag 8: Udbringningsareal, Nitratklasser

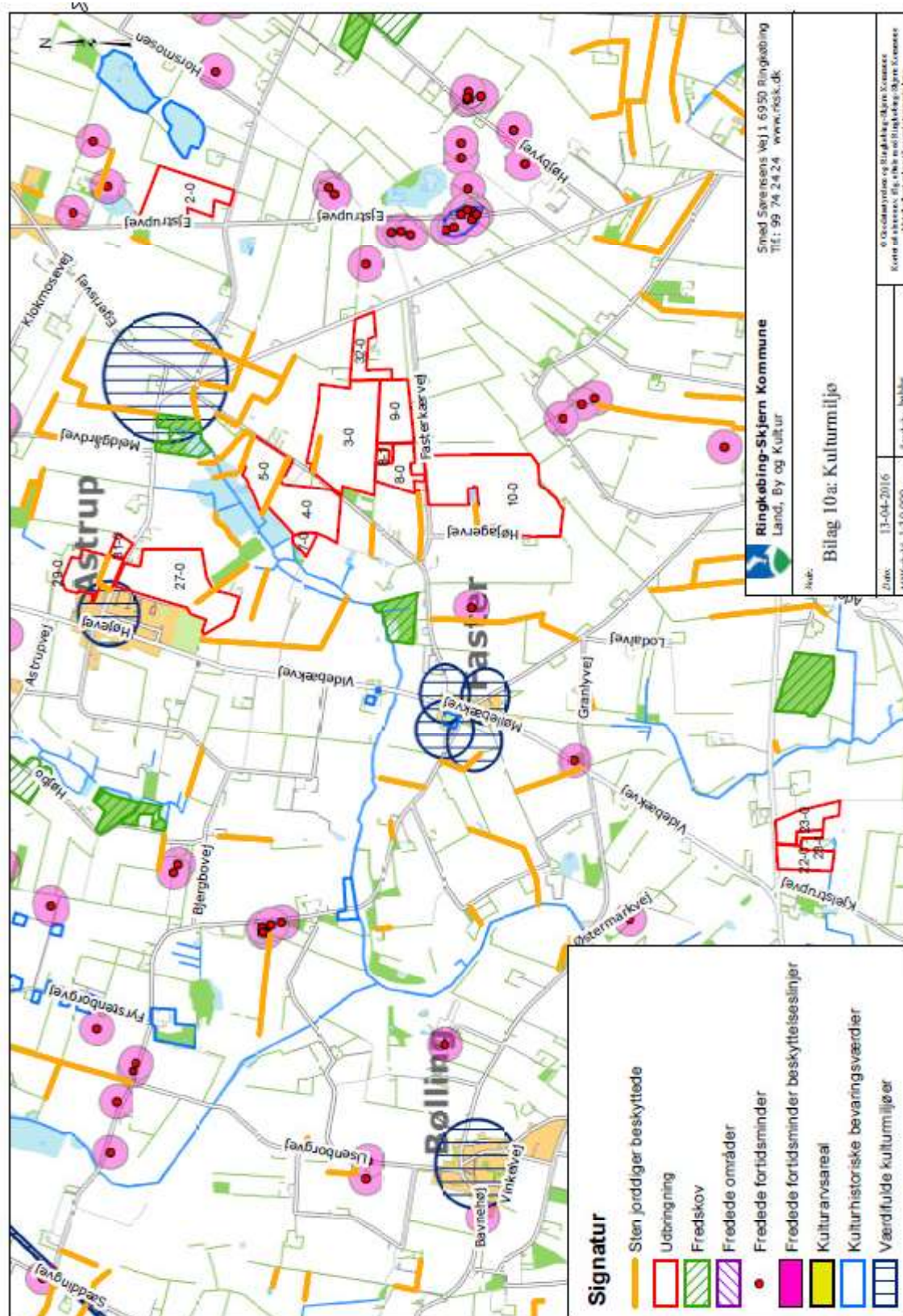

Bilag 9: Udbringningsareal, Grundvand

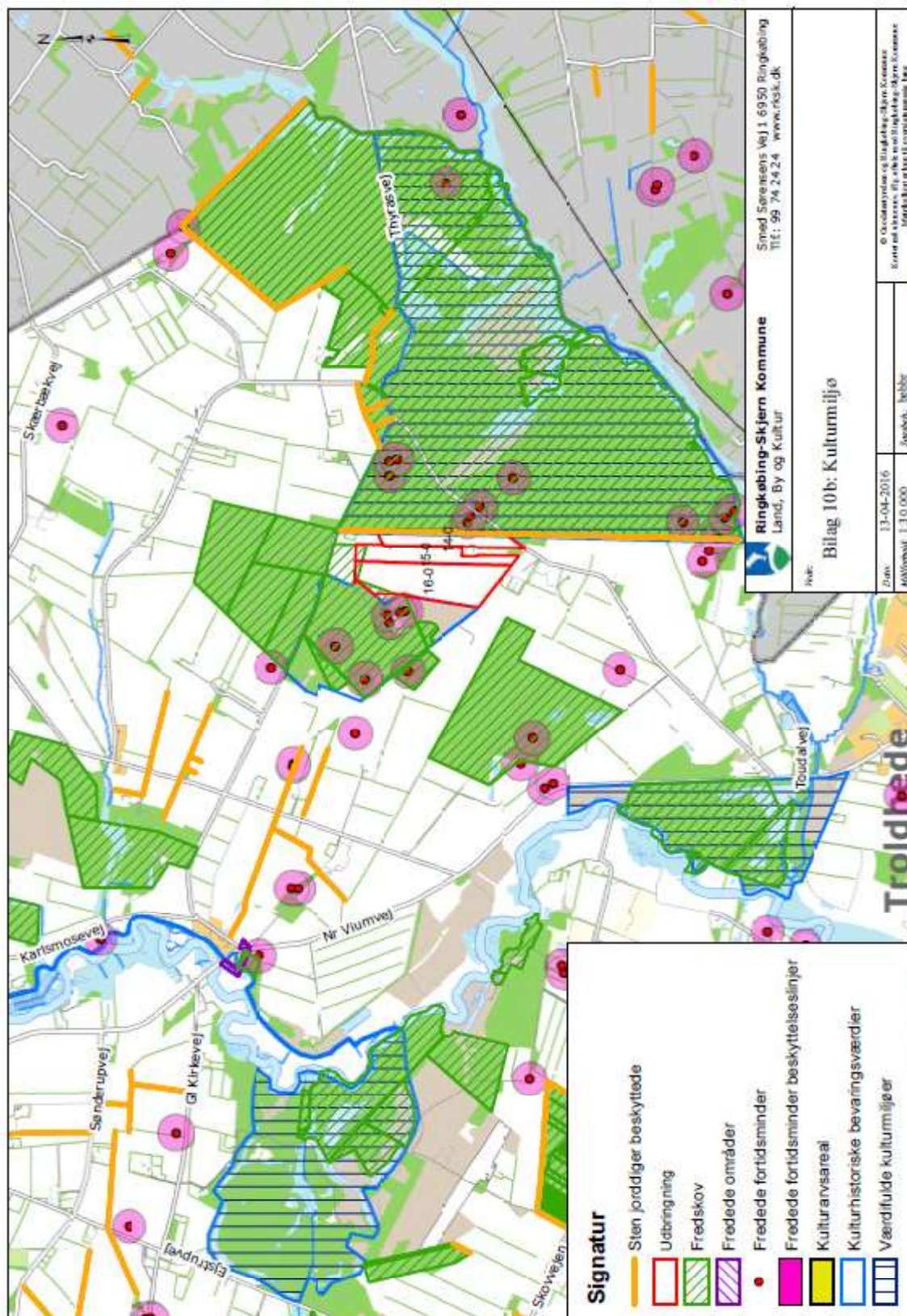

Bilag 10: Udbringningsareal, Kulturmiljø

Miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Fasterkærvej 1, 6900 Skjern
8. juli 2016

Bilag 11: Beredskabsplan

BEREDSKABSPLAN FOR FASTERKÆRVEJ 1 6900 SKJERN

UDARBEJDET AF: SVINERÅDGIVNINGEN, BIRK CENTERPARK 24, 7400 HERNING
I SAMARBEJDE MED EJER: KRISTIAN AHLE, EGERISVEJ 13, 6900 SKJERN

SvineRådgivningen

Telefonliste

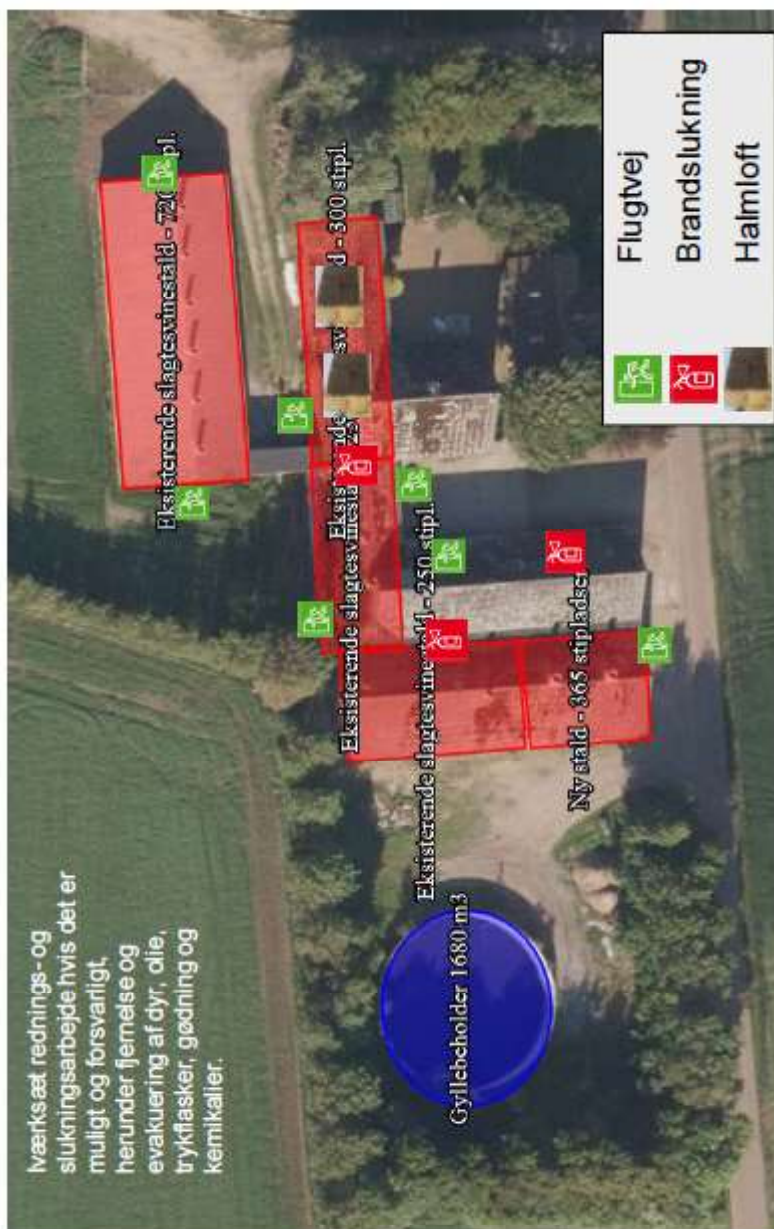
Ejer kontaktes på : 21754374

Miljømyndighed	99 74 24 24
Falck	70 10 20 30
Brandvæsen	112
Lægevagt	70 11 31 31
Tandlægevagt	70 11 31 31
Landbocenteret	96 80 12 00
Dyrlæge, DANVET	98 51 29 88
Foderstofforretning, VA	97 32 10 11
Elektriker	97 19 16 00
Smeden	97 16 40 07
VVS	97 16 40 07
Ventilationsfirma	98 62 33 11

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring
altid til miljømyndigheden. Er man i tvivl ring 112.

SvineRådgivningen

Brand og Evakuering

Ved brand – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbland
- Er der tilskadekomne – hvor mange
- Er dyrene kommet ud – art og antal, der evt. er fanget

SvineRådgivningen

Overløb af gylle

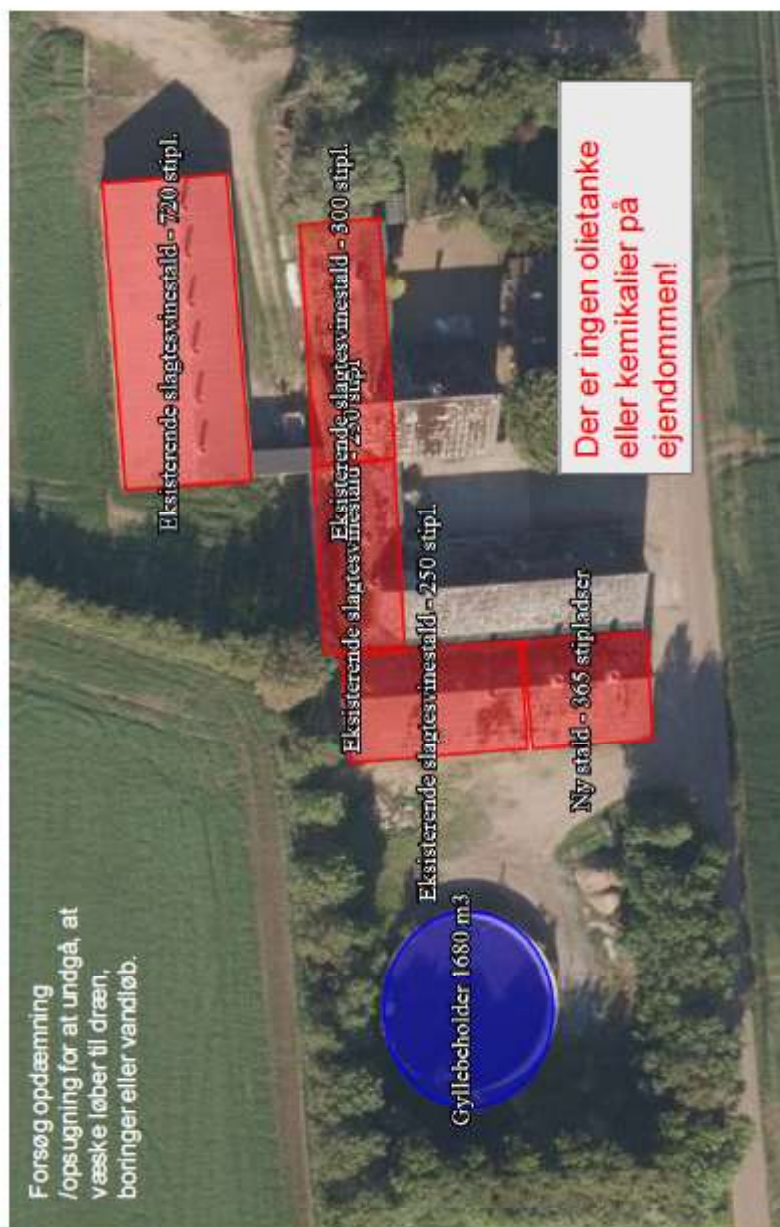
Ved større overløb af gylle eller brud på tank – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

SvineRådgivningen

Kemikalie- og oliespild

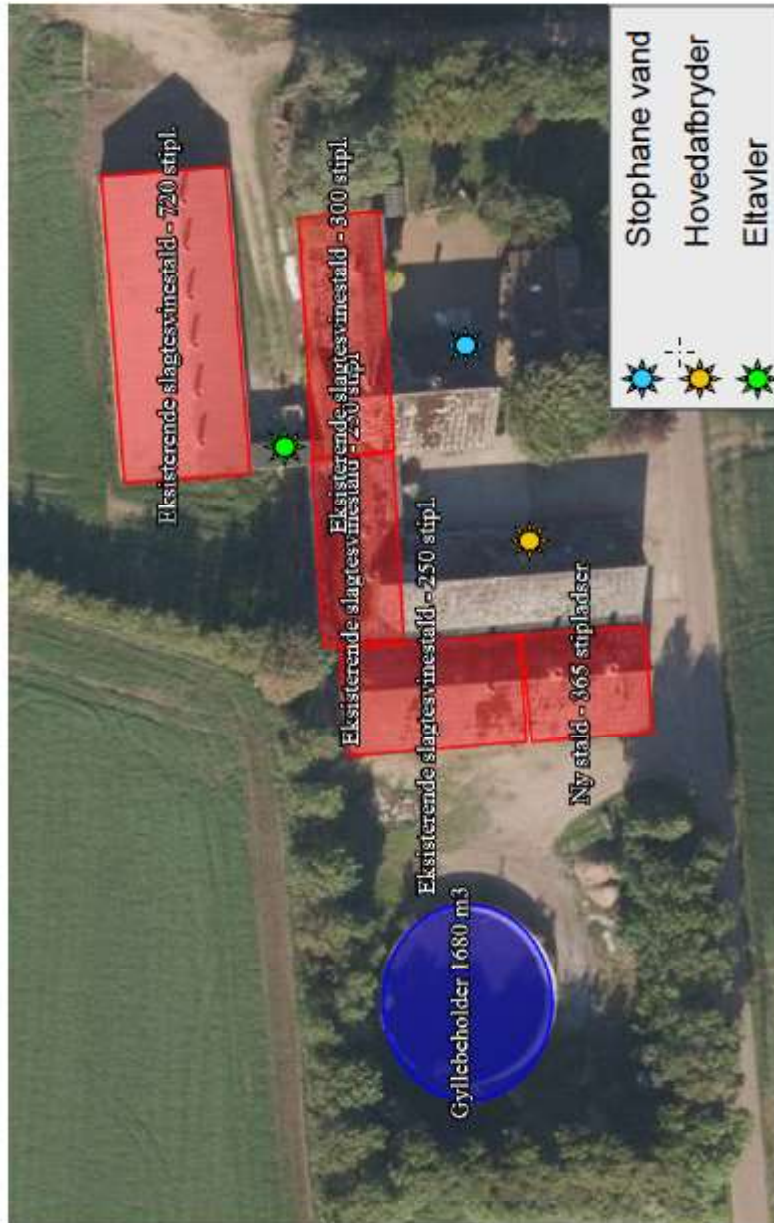

Ved større overløb af kemikalier og olie – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

SvineRådgivningen

Stophaner / Hovedafbrydere

SvineRådgivningen

Strømsvigt

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme:

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

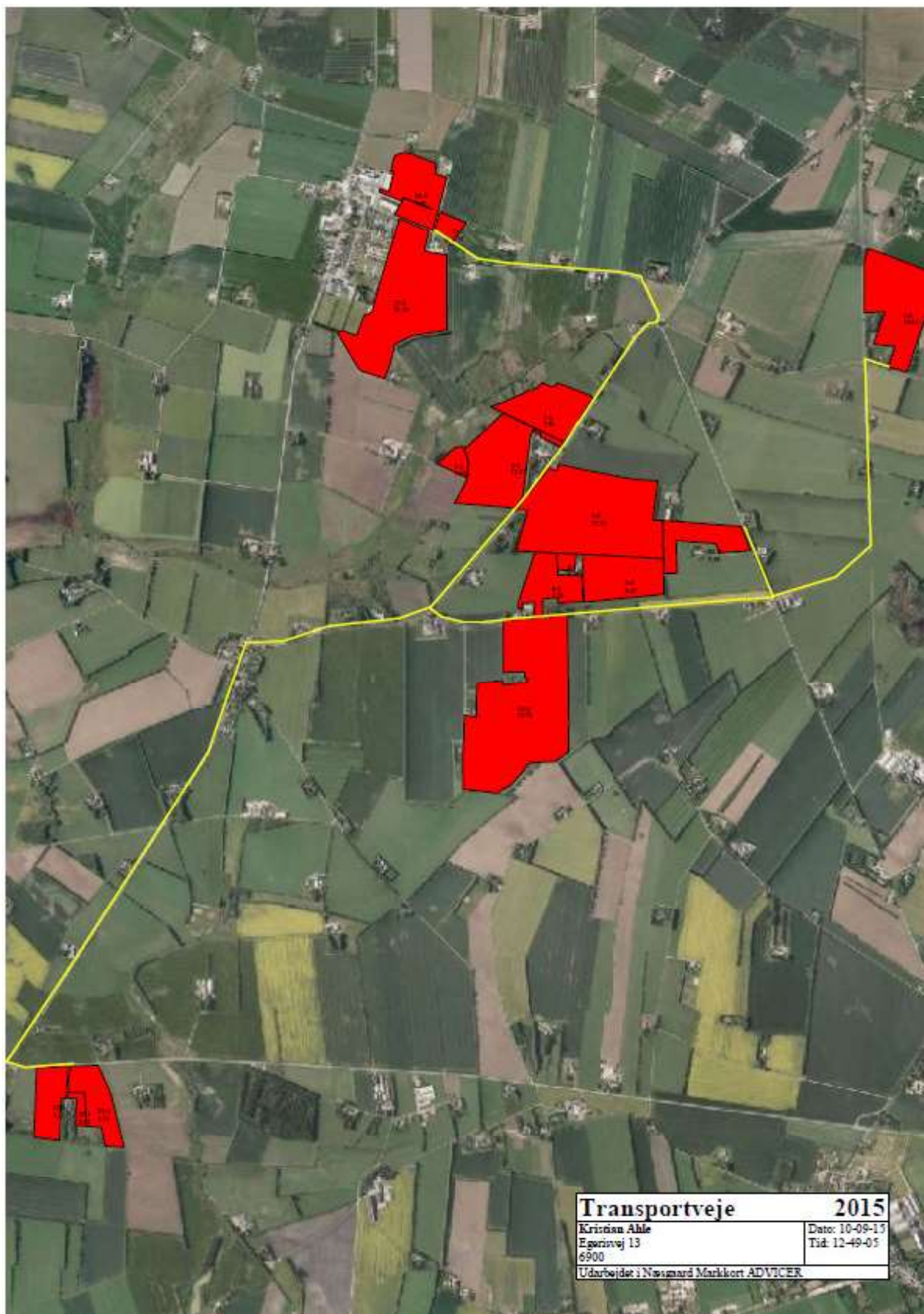
Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

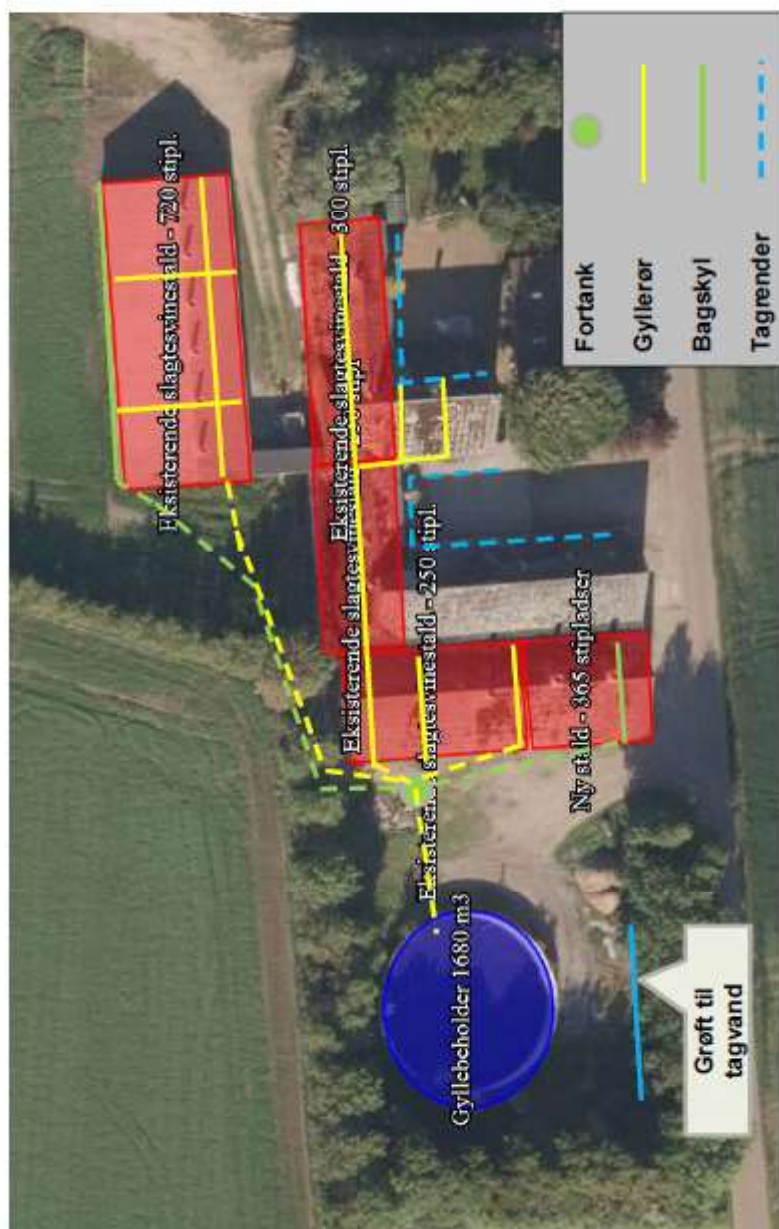
Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til __RAH__ og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr. __97321455__

SvineRådgivningen

Bilag 12: Transportveje

Bilag 13: Afløbsforhold

Fasterkærvej 1 Afløbsforhold

SvineRådgivningen